Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ◆ 26 январь 1973 йил, жума ◆ № 22 (15.496). ◆ Баҳоси 2 тийин.

ЧЎЛҚУВАРЛАР РЕЖАСИ

«КАРШИСТРОЙ» БОШҚАРМАСИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ ҚАРШИ ЧЎЛИНИ СУҒОРИШ ВА ЎЗЛАШТИРИШГА ДОИР СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

ССР Иттифоқининг 50 йиллиги шарафига ўтказилган социалистик мусобақада эришилган муваффақиятлар учун «Каршистрой» бошқармасининг коллективига Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, республика Министрлар Совети ва Ўзбекистон Касаба союзлари республика Советининг дипломи топширилди.

«1973 йил халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажариш учун саноат, қурилиш ва транспорт ходимларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини авж олдириш тўғрисида» КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, Бутуниттифоқ Касаба союзлари Марказий Совети ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг қарорини қизғин маъқуллаб, Қарши даштининг чўлқуварлари қуйидаги мажбуриятларни ўз зиммаларига олдилар:

— Қарши чўлида суғориладиган ерларнинг биринчи навбатига Қарши магистрал канали орқали сув берилишини таъминлаймиз;

— Қарши магистрал каналини ва 1—6-насос станцияларини ҳамда уларнинг сувни пасайтирувчи станцияларини қуриш ишларини 5 декабргача тўла-тўкис битказамиз;

— Қарши магистрал каналига доир ишларни ҳамда Ульянов сув тақсимловчи каналидаги ишларни сув ўтказмоқ учун 15 мартгача тахт қилиб қўямиз. Қаршидаги қурилиш материаллари ва қурилиш индустрияси комбинатида йилига 85 минг куб метр йиғма темир-бетон ишлаб чиқарадиган қувватларни ишга туширамиз, умумий саҳни 77 минг квадрат метрга тенг уй-жой биноларини фойдаланишга топширамиз;

—101,5 миллион сўмлик асосий фондларни ишга тушириш ва қурилиш-монтаж ишлари йиллик планини муддатидан олдин, 25 декабргача бажарамиз. Йил охиригача пландан ташқари 560 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари планини бажарамиз. 101,2 миллион куб метр ҳажмидаги ер ишлари планини бажарамиз. Йил охиригача пландан ташқари бир миллион куб метр ер ишларини бажариб берамиз. 635 минг куб метр бетон ва темир-бетон ётқизамиз. Пландан ташқари 20 минг куб-метр бетон ётқизамиз. 1154 километр коллектор-зовурлар, 712 километр суғориш шохобчалари қуриб берамиз. Қурилиш-монтаж ишларининг таннархини пландагидан ташқари 85 минг сўм миқдорида камайтиришга эришамиз;

— ўқув комбинатида 180 кишига қурувчилик касбларини, 350 кишига қўшимча касбларни ўргатамиз ва 160 ишчининг малакасини оширамиз;

— саноат корхоналари бошқармаси бўйича саноат маҳсулотини реализация қилиш йиллик планини 25 декабргача бажарамиз;

— автотранспортдан фойдаланишни яхшилаймиз, юк ташиш планини 20 декабргача бажарамиз. Автомашиналардан фойдаланиш коэффициентини 61 процентга етказамиз. Автомобилларда юк ташиш таннархини пландагига нисбатан 0,5 процент камайтирамиз.

Зиммамизга янги мажбуриятлар олиш билан бирга «Голодностепстрой», «Тахиаташгидрострой» ва «Туямуингидрострой» коллективларини социалистик мусобақага чақирамиз.

Мажбуриятлар «Каршистрой» партия-хўжалик активи йиғилишида муҳокама этилди ва қабул қилинди.

ЖИСМОНИЙ ЧИНИҚИШ МАКТАБИ

Инсондаги чапдастлик, чаққонлик, эпчиллик, жасурлик, мардлик, ғалабага муштоқлик ва чиниқиш сифатларини тарбиялаш мактаби — физкультура ва спорт ҳаётга тобора сингиб бормоқда. Бир вақтлари Бутуниттифоқ оқсоқоли Михаил Иванович Калинин мана бундай деганида тамоман ҳақли эди: «Биз инсонни ҳар томонлама камол топтиришни истаймиз, токи у яхши югура олсин, яхши сузсин, тез ва чиройли юрсин, токи унинг ҳамма аъзолари жойида бўлсин, меҳнатга, мудофаага тайёр, соғлом киши бўлсин. Шу билан бирга ақлий сифатлари ҳам тўғри тараққий этиб борсин».

Жонажон Коммунистик партия ва Совет ҳукумати инсон саломатлиги учун нимаики зарур бўлса, ҳаммасини муҳайё этиш учун доимий ғамхўрлик қилмоқда. Эндиликда бизнинг мамлакатимизда физкультура ва спорт ҳақиқатан ҳам кишиларнинг жисмоний чиниқиш мактаби бўлиб қолди. Партия ва ҳукуматимиз бу соҳаға йилдан-йилга кўплаб маблағ ажратмоқда. Ана шунинг натижасида ҳар йили қатор янги спорт иншоотлари қурилмоқда, шаҳар ва қишлоқ аҳолисининг физкультура-спорт билан мунтазам шуғулланиши учун нормал шароитлар яратиб бериш тадбирлари кўрилмоқда.

Ўзбекистон спортчилари жаҳон мусобақаларида, халқаро олимпиадаларда тобора кўпроқ қатнашадиган бўлиб қолишди. Ўтган йилги Мюнхен олимпиадасида қатнашган СССР терма командаси составида ўзбекистонлик спортчилар ҳам бор эди. Республикамиз вакиллари мамлакатимиз спортчиларининг эллик олтин медаль олишига ўз ҳиссаларини қўшдилар. Бугунги кунда биз серқуёш ўлкамиздан етишиб чиққан ва спорт марраларини муваффақият билан эгаллаётган машҳур волейболчи Вера Дуюнова, гимнастикачи Эльвира Саади, курашчи Рустам Казаков, чавандоз Мамажон Исмоилов, штангачи Эркин Каримов, футболчи Биродар Абдураимов, боксчиларимиз Николай Анфимов, Руфат Рисқиев, қиличбоз Собир Рўзиев, велосипедчи Александр Юдинлар билан ҳақли равишда фахрланамиз.

Мамлакатимизда физкультурачилик ҳаракати тобора ривожланмоқда. Биргина бизнинг республикамизда салкам икки миллион киши ана шу ҳаракатда иштирок этяпти. Кейинги уч-тўрт йил мобайнида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан республика Министрлар Совети физкультура ва спорт ташкилотлари учун ҳаракат программаси бўлиб қоладиган, физкультура ва спортни ривожлантириш, унинг моддий-техника базасини мустаҳкамлашга ердам берадиган муҳим қарорлар қабул қилдилар. Ана шу қарорларни амалга ошириш борасида бир мунча ишлар қилинди. Область, шаҳар ва район партия, совет ташкилотлари физкультура ва спортни янада ривожлантиришга қаратилган зарур тадбирларни амалга оширмоқдалар. Жумладан, Андижон область партия активи йиғилишида физкультурачилик ҳаракатини ривожлантириш масалалари кенг муҳокама қилинди. Актив йиғилиши қатнашчилари бу соҳада областда қўлга киритилган муайян ютуқларни таъкидлаш билан бирга, камчиликларни қаттиқ танқид қилдилар, фойдаланилмаётган имкониятларни кўрсатиб ўтдилар.

Дарҳақиқат, Тошкент, Андижон, Фарғона ва Чирчиқда физкультурачилик ҳаракатини кенг қулоч ёйдириш учун кўп иш қилишмоқда. Бироқ ҳамма жойда ҳам шундай деб бўлмайди. Айрим партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари спорт иншоотлари қурилиши, спортнинг оммавийлигини таъминлаш билан астойдил шуғулланаётганлари йўқ. Хусусан, чавандозлик, сув полоси, қиличбозлик, дорбозлик ва спортнинг бошқа турларини ривожлантиришга эътиборни кучайтириш зарур. Афсуски, мактаблар ва олий ўқув юртларида ҳам енгил атлетика, гимнастика сингари спорт турларини ривожлантириш билан етарли шуғулланилмаяпти. Қатор мактабларда жисмоний тарбия дарслари паст савияда ўтказилади. Баъзан физкультура дарсларини «шароит йўқ» баҳонасида бошқа фанлар билан алмаштириш ҳоллари ҳам учрамоқда. Тошкент областида эса Бўстонлиқ районининг спорт имкониятларидан тўла фойдаланилмаяпти. Бу районда сув спорти, туризм, конькида учиш, тоғ чанғиси сингари спорт турларини ривожлантириш мумкин.

Республика спорт жамоатчилиги катта мусобақаларга тайёргарлик кўрмоқда. Бу йил Ўзбекистон XVI спартакиадаси ва Бутуниттифоқ ёшлар спорт ўйинлари бўлади. Бу республикамиз спортчилари учун яна бир катта синов бўлади. Кўпгина ташкилотлар спорт жамоатчилиги билан алоқаларини мустаҳкамламоқдалар. Тошкентдаги Чкалов номли авиация заводи, Фарғона нефтни қайта ишлаш заводи, Чирчиқдаги қатор корхоналар спорт жонкуярлари бўлиб қолдилар. Улар физкультурачилик ҳаракатини кенгайтириш, ишчи ва хизматчиларни спортга кенгроқ жалб қилишга қаратилган ибратли тадбирларни амалга ошираётирлар. «Меҳнат ва СССР Мудофаасига тайёр» ГТО комплекси талаблари ортди. Энди оддий физкультурачиларгина эмас, ҳатто юксак маҳоратли спортчилар ҳам ГТО нормасини бажаришлари мажбурий қилиб қўйилди. ГТОнинг янги комплекси бўйича нишондорлар кўпаймоқда. Афсуски, кўпгина корхона ва ташкилотларда, колхоз-совхозларда бу масъулиятли вазифаға кам аҳамият берилаётир.

КПСС XXIV съезди қарорларида коммунизм кишисини тарбиялаш масалаларига катта аҳамият берилган. Жисмоний тарбия — физкультура ва спорт коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтирувчиларни, коммунизм кишиларини камолотга эриштиришда муҳим восита ҳисобланади. Партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари партия съездининг ана шу кўрсатмасини амалга ошириш йўлида ҳали кўп иш қилишлари лозим.

БУТУН ЭЪТИБОР— ҚИШЛОВГА!

ЖИЗЗАХ районидаги Навоий номли колхознинг сут-товар фермасида 300 бош соғин сигир яхши парвариш қилиняпти. Моҳир сигир соғувчиларнинг самарали меҳнатлари туфайли кунига давлат қабул пунктларига 2100-2200 килограммдан серқаймоқ сут топширилаётир. Оқ чашма соҳибкорлари сигирлар парваришини намунали ташкил этиб, ҳар бир сигирдан соғиб олинадиган сут миқдорини йил охиригача 3 минг литрга етказиш мажбуриятини олишган.

Суратда шу хўжаликнинг пешқадам сигир соғувчилари (чапдан ўнга) М. Бердиева, Э. Бозорова, Қ. Мустафоева ва Д. Неъматовалар тасвирланган.

А. Тўраев фотоси.

ЧОРВАСИ ТЎҚНИНГ КЎНГЛИ ТЎҚ

ЯЙЛОВДАН РЕПОРТАЖ

Бухоро воҳаси теварагидаги минглаб гектар майдонни қип-қизил қумликлар эгаллаб ётибди. Саҳро бир қарашда йўлбарс терисига ўхшаш чипор, ўркач-ўркач қум тепаликларига кўмилиб ётганга ўхшайди. Лекин шу кунларда қор кўрпасига бурканган яйловларда ҳеч нарсадан асар йўқ, ҳаммаёқ оппоқ қор, кўзингизни қамаштиради.

Ҳозирги вақтда бепоён чўлларда областнинг салкам 2 миллион бош қоракўл қўйлари боқиляпти. Қизилқумнинг табиати қиш келиши билан жуда ўзгариб кетади. Яйловларда тинимсиз шамоллар, бўронлар кўтарилади. Бундай пайтларда чўпонлар жасорат, мардлик кўрсатишга отланадилар. Биз энг олис Томди яйловларида бўлганимизда бунга яна бир бор ишонч ҳосил қилдик.

...Ленин номли колхоз Қизилқум саҳросининг киндигида жойлашган деса бўлади. Яйловларда қор бўралаб турибди. Ҳаммаёқ қўй-қўзилар билан тўла. У ер, бу ердан чўпонларнинг қурай-қурай деган овозлари эшитилади. Машъал чорвадор Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Алимқул Нисанбоев бошлиқ ферма марказига қош қорайганда етиб келдик. Совуқ юз-қулоқларни ачитади. Ферма мудири бизни об-ҳавони ўлчовчи қурилмалар жойлашган тепаликка бошлади. Бу ерни «чўпонларнинг ўзига хос обсерваторияси» дейиш мумкин. Бепоён чўлнинг нафас олиши шу асбобларда акс этмоқда. Махсус асбобларни кўздан кечирамиз:

— Симоб устунлари 26 даража совуқни кўрсатиб турибди.

— Ҳаво намлиги 72 процент.

Қўшни метеорология станцияларининг симоб устунлари қуйидаги рақамларда турибди:

— Кўлқудуқда — 36 даража, Мошқудуқда — 32 даража, Томдибулоқда 28 даража, Оқбайталда 27 даража совуқ. Бундай совуқ ҳарорат Томди яйловларида яқин уч-тўрт йилдан буён такрорланмоқда. Одатда совуқ 20—22 даражадан ошгандан кейин қўйлар ёппасига иссиқ қўраларга қамалиб, қўлда боқишга ўтказилади.

Ферма мудири изига қайтди. Биз ҳам унга эргашдик.

— Бундай паллада уюшқоқлик билан иш юритишга тўғри келади, — деди А. Нисанбоев, — шу кеча-кундузда фермамизнинг 21 минг бош қоракўл қўйлари 34 та отарлардаги иссиқ қўраларда боқиляпти. Уларнинг ҳаммасига қўлда ем бериляпти. Қўлдан берганга қуш тўймас дейишади. На чора.

Ўша куни колхознинг 6 та фермаси, 150 дан ортиқ отарларида ҳамма чўпонлар меҳнат вахтасида туришди. Хўжаликнинг 90 минг бош қоракўл қўйлари, жумладан 58 минг бош бўғоз қўйлар усти ёпиқ қўраларда сақланди. Чорва молларини у ер-бу ердан ҳайдаш, иссиқ қўраларда сақлашни ташкил этишда Ленин орденли бош чўпон Қидирмурод Қорабеков, Кенгашбек Алданов, Омонмурод Букбенбоевлар алоҳида ғайрат-жасорат кўрсатдилар.

— Бундай ташвишли кунлар яйловларимизда тез-тез содир бўлиб туради, — деди колхоз раиси Тоир ака Мирзабеков, бизнинг чўпон-чўлиқларимиз қишнинг ҳар қандай ҳуружларини ҳам мардонавор енгишга тайёр турадилар. Биз узоқ ва қаттиқ келган қаҳратон қишларни кўп кўрганмиз. Бу йилги қиш қийинчиликларини ҳам мардона туриб енгамиз.

Райондаги «Коммунизм» колхози яйловларида ҳам чўпонлар зўр матонат кўрсатмоқдалар. Хўжаликдаги мавжуд 78 минг бош қоракўл қўйларнинг ҳаммаси иссиқ қўраларда меҳр-муҳаббат билан парвариш қилинмоқда. Ҳар бош қўй алоҳида назорат остига олинган. Кунига уч марта, ориқ қўйларга тўрт марта озуқа бериляпти. Қудуқ суви билан суғориш тўғри уюштириляпти. Колхоз чорвадорлари жамғариб қўйган 6500 тонна дағал хашак, кўп миқдордаги омухта ем, туз ва бошқа озуқалар чорва молларини қишдан эсон-омон олиб чиқилишига ёрдам бермоқда.

«Томди» совхози райондаги энг йирик қоракўлчилик хўжаликларидан биридир. Бу ерда салкам 50 минг қўй-қўзи парвариш қилинаётир. Бепоён яйловларда Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Қ. Абдураҳмонов, С. Жакеев, Ҳ. Бекаева, А. Бозорбоев каби донгдор чўпонлар қўйлар қишловини муваффақиятли ўтказмоқдалар.

Халқимизда чорваси тўқнинг — кўнгли тўқ деган ҳикматли гап бор. Томди райони қоракўлчилари чорвадорларнинг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига актив қўшилиб, қишловни юксак савияда ўтказиш учун бутун куч ва имкониятларини ишга солмоқдалар. Район партия комитетида махсус штаб ишлаб турибди. Яйловларга энг тажрибали коммунист ва комсомол ёшлардан 2 мингга яқин киши жўнатилди. Улар чорвачилик фермалари, отарларида жамғариб қўйилган 48.8 минг тонна дағал хашак, кўплаб омухта ем, туз ва бошқа озуқаларни тўғри сарфлаш, ҳар бош қўйнинг илиқ сув билан суғорилишини таъминлаш юзасидан катта ташкилотчилик ишларини олиб бормоқдалар.

Хўжаликларда чорва қишловини намунали ўтказиш учун қўшимча равишда 50 га яқин трактор-тележка, 25 та хашак майдалайдиган агрегатлар, 250 дан ортиқ автомашина, жуда кўп миқдорда иссиқ кийим-кечаклар, дори-дармонлар, маданий-маиший, савдо, медицина ускуналари, автолавкалар сафарбар этилган.

Томди район чорвадорлари олдида энг масъулиятли вазифа турибди. Улар қоракўл қўйларни, барча от, туя, эчки ва бошқа чорва туёқларини қишдан соғлом ва семиз олиб чиқишга даъват этилганлар.

М. НАЗАРОВ, Т. НАЗИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

ЯНГИ МАРРАЛАР САРИ

ФАРҒОНА, 25 январь. (ЎзТАГ). Мусобақадош областлар — Андижон ва Наманган областлари, шунингдек Тожикистон ССРнинг Ленинобод области вакиллари иштирокида Фарғона область партия-хўжалик активининг йиғилиши бўлди. Фарғона область партия комитетининг секретари А. Алихонов ўтган қишлоқ хўжалик йилининг якунлари ва беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йили планини ва социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари бажариш соҳасида қишлоқ меҳнатчиларининг вазифалари тўғрисида доклад қилди.

Муҳокама қилинган масала юзасидан тегишли резолюция қабул қилинди.

Йиғилиш қатнашчилари область қишлоқ меҳнатчиларининг 1973 йилги социалистик мажбуриятларини маъқулладилар. Беш йилликнинг учинчи йилида давлатга 550 минг тонна пахта, тирик вазнда 10,3 минг тонна чорва мол ва парранда, 44,3 минг тонна сут, 4,7 минг тонна пилла ва кўпгина бошқа хил қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сотишга қарор қилинди.

ТОШКЕНТДА ЛЕКЦИЯ

Тошкент олий партия мактаби ҳузурида партия ва совет ходимларини қайта тайёрлаш республикалараро курсларида Ўзбекистон, Тожикистон ва Туркманистон қишлоқ район ижроия комитетларининг раислари ҳамда область ижроия комитетларининг масъул ходимларидан иборат катта бир группа ўқишга киришди.

24 январда Туркманистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. М. Қиличев курс тингловчиларига «Коммунистик қурилишда меҳнаткашлар депутатлари Советларининг ролини ошириш тўғрисида КПСС XXIV съезди» мавзуида лекция ўқиди.

(ЎзТАГ).

Дўстона ёрдам

Совет Қизил Крести инсонпарварлик ва интернационализм принципларига амал қилиб, Никарагуа Қизил Крести номига яқинда Манагуада бўлиб ўтган зилзиладан зарар кўрганлар учун озиқ-овқат маҳсулотлари, дори-дармон, яра боғлаш воситалари юборди.

СССР Қизил Крест ва Қизил Ярим Ой жамиятлари союзининг ижроия комитети Никарагуа Қизил Крести президентидан Никарагуада зарар кўрган халққа хайрихоҳлик ва бирдамлик билдирганлиги учун совет кишиларига чуқур миннатдорчилик изҳор қилинган телеграмма олди. (ТАСС).

ФАН-ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИ БЕШ ЙИЛЛИК ҚАНОТИ

Илмий-техника жамиятларининг Бутуниттифоқ IV съезди

Олимлар, инженерлар, техниклар, ишчиларнинг бутун куч-ғайратини илмий тадқиқотлар натижаларини, ихтиролар ва кашфиётларни халқ хўжалигига тезроқ жорий этиш ва улардан фойдаланишга, илмий тадқиқот ишини кенгайтиришга қаратиш — илмий-техника жамиятларининг асосий вазифаларидир. Шу жамият сафларига бирлашган олти миллион олим, халқ хўжалиги мутахассиси, новатор ишчи ва ишлаб чиқариш илғори ўзларининг бутун билимлари, тажрибалари, маҳоратлари, ижодий ғайратларини коммунизм қуриш ишига сарфламоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг эллик йиллиги тўғрисида»ги докладида жамоат ташкилотлари партиянинг ғоявий-тарбиявий ишида ҳамиша унинг актив ёрдамчилари бўлиб келганлиги таъкидланган. Совет фани ва техникасини янада тараққий эттириш учун толмас курашчилар — мамлакат илмий-техника жамиятлари ҳам шу ташкилотлар жумласига киради.

(Давоми иккинчи бетда).

ЮКСАЛИШ ЙЎЛИ

Илмий-техника ахбороти проблемаларига бағишланган конференция

25 январда Тошкентда илмий-техника ахбороти проблемаларига бағишланган республика илмий-амалий конференцияси бўлиб ўтди. Конференцияда халқ хўжалиги мутахассислари, министрлик ва идораларнинг раҳбарлари, олимлар, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг вакиллари қатнашдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги фан-техника тараққиётига кўмаклашувчи республика Советининг раиси, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин кириш нутқи сўзлаб конференцияни очди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги фан-техника тараққиётига кўмаклашувчи республика совети раисининг биринчи ўринбосари, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари А. Р. Хўжаев илмий-техника ахборотининг ҳамда илғор тажрибани пропаганда қилишнинг аҳволи ва уни яхшилаш тадбирлари тўғрисида доклад қилди. СССР Министрлар Совети фан ва техника давлат комитетининг илмий-техника ахбороти ва пропаганда бошқармасининг бошлиғи Н. Б. Арутюнов илмий-техника ахборотининг давлат системаси тўғрисида доклад қилди.

Сўнгра илмий-техника ахборотининг турли проблемалари юзасидан илмий-техника ахбороти Бутуниттифоқ институтининг директори профессор А. И. Михайлов, илмий-техника ахбороти ва техникавий-иқтисодий тадқиқотлар Украина илмий-тадқиқот институти директорининг ўринбосари А. В. Видоборец, Ўзбекистон ССР Госплани ҳузуридаги илмий-техника ахбороти ва пропаганда институти директорининг ўринбосари И. Н. Неъматов, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ҳисоблаш маркази бўлган кибернетика институтининг директори, шу академиянинг академиги В. Қ. Кобулов, «Правда Востока» газетасининг редактори Н. Ф. Тимофеев, «Патент» корхонаси Ўзбекистон филиалининг бошлиғи Г. Л. Тер-Аганов, Тошкент авиация заводи бош инженерининг ўринбосари В. Е. Каль, Фарғона нефтни қайта ишлаш заводининг бош технологи В. Г. Колесникова, тўқимачилик машиналари Тошкент махсус конструкторлик бюроси бўлимининг бошлиғи Л. Р. Биман докладлар қилишди ва ахборотлар беришди.

Конференция қатнашчилари илмий-техника тараққиёти вазифаларини амалга оширишда, ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишда корхона ва ташкилотларни фан ва илғор тажриба эришган ютуқлар тўғрисида ўз вақтида хабардор қилиб туришнинг роли жуда катта эканлигини таъкидладилар. Ахборот ишини янада яхшилаш, унинг самарадорлигини ошириш зарурлиги кўрсатиб ўтилди. Ахборот хизматини такомиллаштириш, жамоат ташкилотларини илмий-техника пропагандасига янада кенгроқ жалб этиш юзасидан таклифлар киритилди.

Конференция илмий-техника ахборотининг самарадорлигини ҳар томонлама оширишга қаратилган тавсияларни ишлаб чиқди. (ЎзТАГ).

ФАН-ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИ — БЕШ ЙИЛЛИК ҚАНОТИ

(Боши биринчи бетда).

Илмий-техника жамиятлари Бутуниттифоқ IV съездининг мингдан ортиқ делегати қилинган ишларни якунлаш, беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йилида мамлакатнинг илмий-техника жамоатчилиги олдида турган вазифаларни муҳокама қилиш учун 24 январь куни Катта Кремль Саройига тўпландилар. Таниқли совет олимлари, жамиятларнинг активлари, министрликлар ва идораларнинг масъул ходимлари, партия ва жамоат ташкилотларининг вакиллари ҳам шу залда ўтиришибди.

А. П. Кириленко, Ф. Д. Кулаков, А. Я. Пельше, А. Н. Шелепин, П. Н. Демичев, В. И. Долгих, И. В. Капитонов ўртоқларни мажлис аҳли самимий кутиб олди.

Съездни илмий-техника жамиятлари Бутуниттифоқ советининг раиси академик А. Ю. Ишлинский очди.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси гулдурос қарсаклар остида фахрий президиумга сайланади.

Съезд президиуми ва ишчи органлари сайланади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари А. П. Кириленкога сўз берилади. Съезд делегатлари ва меҳмонлари уни самимий кутиб оладилар.

Сизларни ва сизлар орқали илмий-техника жамиятларининг ҳамма аъзоларини муносиб мукофот билан КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети номидан табриклашга, улуғ Ватанимиз бахт-саодати йўлида чин кўнгилдан янгидан-янги ижодий муваффақиятлар тилашга ижозат бергайсизлар, деди у.

Партиямиз илмий-техника жамиятларининг мамлакат ҳаётидаги ролини юксак баҳолайди. Бу баҳо ва илмий-техника зиёлиларининг ҳамда илмий-техника жамиятларига бирлашган новатор ишчиларнинг олти миллион кишилик отряди коммунизм қурилишига қўшаётган ҳиссасини янада кўпайтиришига бўлган умид КПСС Марказий Комитетининг съездингизга йўллаган табрикномасида ва жамиятлар Ленин ордени билан мукофотланганлигида ёрқин ифодаланган.

Бу съезд биз ҳаммамиз кўп миллатли социалистик давлатимиз ташкил этилганлигининг 50 йиллиги байрами унутилмас таассуротлари билан яшаб турган кунларда тўпланди. Шу шонли санага бағишланган тантанали мажлисда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев докладида Советлар мамлакатида социализм қуриш ва уни ривожлантириш, ленинча миллий сиёсатни амалга ошириш соҳасидаги жуда катта тажриба чуқур умумлаштириб берилди. Докладдаги қоидалар ва хулосалар революцион марксизм-ленинизм таълимотини бойитади, бутун жаҳон коммунистик ҳаракатининг ғоявий хазинасини тўлдиради.

Шу кунларда бутун мамлакатда: озроқ чиқим қилиб, кўпроқ, яхшироқ маҳсулот берайлик, деган шиор остидаги социалистик мусобақа зўр куч билан авж олиб бормоқда. Беш йилликнинг ҳозирги ҳал қилувчи, учинчи йилини зарбдор иш йилига айлантириш учун оммавий ҳаракат тобора кенгаймоқда.

Бизнинг ишлаб чиқариш имкониятларимиз улкан равишда ўсган ҳозирги босқичда партия хўжаликни юритишнинг интенсив методларига тобора кўпроқ аҳамият беришга чақирмоқда.

КПСС Марказий Комитети 1972 йил декабрь Пленумининг қарорларида, шу Пленумда ўртоқ Л. И. Брежнев сўзлаган нутқида фан-техника тараққиётини ва капитал қурилиш суръатларини жадаллаштириш, ишлаб чиқариш қувватларидан янада тўлароқ фойдаланиш, хом ашё, ёқилғи, электр энергияни рационал ишлатиш асосида экономикани янада ривожлантириш таъминланиши лозимлиги яна бир марта таъкидлаб ўтилди. Ана шундай шароитдагина биз беш йилликнинг тиғиз план топшириқларини, халқ фаровонлигини оширишнинг катта программасини муваффақиятли бажаришимиз мумкин, мамлакатнинг мудофаа қобилиятини лозим даражада сақлашимиз мумкин.

Шундай қилиб, мамлакат экономикасини ривожлантиришнинг партия ўртага қўйган вазифалари илмий-техника кучлари ва уларнинг кўнгилли бирлашмалари олдида жуда кенг фаолият майдонини очиб беради. Илмий-техника жамиятлари партия иқтисодий сиёсатининг энг асосий, етакчи йўналишида турибди, десак муболаға бўлмайди.

Ҳозир илмий-техника жамиятларининг аҳамияти тўғрисида гапирганда, 1921 йил августидаёқ В. И. Ленин Халқ Комиссарлари Советининг Декретини имзолаганлигини, бу Декретда мамлакатдаги инженерлик-техника билимлари савиясини кўтариш, илмий-техника жамиятлари тузишни ва инженер-техник ходимларни ўзларининг амалий фаолиятларида ишчилар синфи билан яқинлаштиришни рағбатлантириш тадбирлари белгиланганлигини таъкидламай ўтиб бўлмайди. Ўша вақтдан бери мамлакатимизда илмий-техника жамиятлари тармоғи кенг ривож топди, ақлий ва жисмоний меҳнат ходимларининг ижодий ҳамдўстлиги мустаҳкамланди.

Ҳозирги вақтда мамлакатимизда саноат, қишлоқ хўжалиги ва маиший хизмат соҳасининг кўпгина тармоқларида тузилган 23 та илмий-техника жамияти ишлаб турибди. Республикалар, ўлкалар ва областларда, ҳамма йирик корхоналарда бу жамиятларнинг ташкилотлари бор.

Илмий-техника жамиятлари системасида жуда кўп ижодий бирлашмалар — илмий-тадқиқот институтлари ва лабораториялари, иқтисодий анализ ва техника ахбороти бюролари, меҳнатни илмий ташкил қилиш кенгашлари, техника тараққиёти халқ университетлари жамоатчилик асосида иш олиб бормоқда.

Илмий-техника жамиятлари тарихида кўпгина катта ва фойдали ишлар қилинган. Бу жамиятлар ГОЭЛРО ва мамлакатни индустрлаштириш планларини ишлаб чиқиб амалга оширишга, ишлаб чиқаришнинг янги тармоқларини барпо этишга, йирик саноат объектларини қуришга, халқ хўжалигини техника билан қайта қуроллантиришга салмоқли ҳисса қўшганлар.

Ҳозирги даврда илмий-техника жамиятлари кўпгина актуал проблемаларни, шу жумладан, коррозияга қарши курашнинг самарали воситаларини яратиш, фойдали қазилмаларни қазиб олиш вақтида уларнинг исроф бўлишини қисқартириш, меҳнат жараёнларини комплекс механизациялаш, планлаштириш ва бошқаришда иқтисодий-математик методларни ва ҳисоблаш техникаси воситаларини қўллаш сингари проблемаларни ҳал этишда актив қатнашмоқда.

Шу билан бирга, деб таъкидлади ўртоқ А. П. Кириленко, илмий-техника жамиятлари коммунизмнинг моддий-техника базасини қуриш вазифаларини ҳал этиш учун анча кўп иш қилишлари мумкин, эндиликда уларнинг бутун фаолияти сифат жиҳатидан янги поғонага кўтарилиши керак. Шунга асосланиб иш кўриш лозимки, илмий-техника жамиятларини янада активлаштириш, илмий ва техникавий ижодкорликка тобора кенг оммани жалб қилиш — партия ўртага қўйган тарихий вазифани, яъни фан-техника революцияси ютуқлари билан социалистик хўжалик системаси афзалликларини бирга қўшиш вазифасини ҳал этишнинг туб шартларидан биридир.

КПСС XXIV съезди фан билан ишлаб чиқаришни бирлаштирувчи мураккаб занжирда фан ютуқларини амалга оширишга, уларни оммавий ишлаб чиқаришга жорий этишга алоқадор халқалар энг заиф халқалар эканлигини таъкидлаб ўтди. Илмий-техника жамиятларининг асосий диққат-эътибори ва кучлари ана шу халқаларни мустаҳкамлашга, илмий кашфиётларни муваффақиятли ўзлаштиришга қаратилиши керак.

Илмий-техника жамиятлари ишига баҳо берганда, амалий натижаларга эришилганлиги, янги техника ва технология вужудга келтирилиб, натижада меҳнат унумдорлиги ва маҳсулот сифати анча оширилганлиги биринчи ва энг муҳим мезон қилиб олиниши лозим.

Иш манфаатларини кўзлаб жамоат илмий-техника жамиятлари билан давлат планлаштириш органлари ва хўжалик бошқармалари ўртасидаги ҳамжиҳатликни ҳар томонлама мустаҳкамлаш зарур.

Ҳали ҳам айрим жойларда фан-техника жамиятларига корхоналар ва тармоқлар техника бўлимларининг қандайдир қўшимча ташкилоти деб қараб келинаётганлигига кескин барҳам бериш керак. Бундай деб қараш хатодир. Илмий-техника жамиятлари — илмий изланиш билан шуғулланадиган, тармоқларнинг проблемаларинигина эмас, комплекс хўжалик ва техника проблемаларини ҳам ҳал этиш йўлларини ишлаб чиқадиган мустақил ижодий ташкилотлардир.

Илмий-техника жамиятлари илмий-техника зиёлилари ва ишчилари ўртасида ишлаб чиқаришни ривожлантиришнинг, уни янада техникавий такомиллаштиришнинг, меҳнат унумдорлигини оширишнинг, маҳсулот тайёрлашга кетадиган материални камайтиришнинг актуал проблемаларини пропаганда қилишга кўпроқ эътибор беришлари керак. Илмий-техника жамиятлари қолоқлик ва консерватизм элементларига қарши кескин кураш олиб боришлари, ҳамма янги, илғор тажрибаларни қўллаб-қувватлашлари лозим.

Жумладан, қўл меҳнатини механизациялаш ишининг аҳволини ўрганиш ва тегишли таклифлар тайёрлаш юзасидан илмий-техника жамиятлари Бутуниттифоқ кенгаши ва унинг комитетлари ўтказган ишни маъқулласа арзийди. Маълумки, оғир қўл меҳнатини тугатиш, ишлаб чиқариш жараёнларини, шу жумладан юк ортиш-тушириш ишларини ва омборлардаги операцияларни механизациялаш (бу ишларда миллион-миллион кишилар банд бўлиб турибди) проблемаси катта иқтисодий ва социал аҳамиятга эга эканлиги маълум. Бу проблема неча йиллардан бери илгари суриб келинаётган бўлса ҳам, лекин сезиларли силжишларга эришилди, деб бўлмайди.

Сизнинг съездингиз илмий-техника жамиятларининг навбатдаги давр вазифаларини муҳокама қилиш билан бирга оғир қўл меҳнатини механизациялашни тезлаштириш учун курашни жамиятлар фаолиятининг зарбдор соҳаси қилиб белгилаб берса, жуда табиий иш бўлур эди. Илмий-техника жамиятлари бу проблемани алоҳида назорат остига ёки оталиққа олишлари, ўзларининг кўп миллионли составини шу проблемани амалий равишда ҳал этишга сафарбар қилишлари зарур.

Қишлоқ хўжалигининг ишлаб чиқарувчи кучларини ривожлантириш масалалари илмий-техника жамиятларининг доимий диққат марказида туриши лозим. Жамиятларнинг экономикадаги ана шу муҳим соҳа билан бевосита боғлиқ бўлган тармоқлардаги ташкилотлари ўзларининг ижодий куч-ғайратларини деҳқончилик ва чорвачилик учун янада мукаммал машиналар, юқори сифатли ўғитлар ва ўсимликларни ҳимоя қилувчи воситалар яратишга, илғор технология жараёнларини ўзлаштиришга, ердан ва бошқа ишлаб чиқариш воситаларидан яхшироқ фойдаланишга қаратишлари керак.

Илмий-техника жамиятлари ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг сифатини ошириш учун, аввало, инженерлик тадбирлари ёрдамида активроқ курашишлари керак. Ишлаб чиқаришнинг иқтисодий самарадорлигини ошириш учун маҳсулотларнинг энг истиқболли турлари салмоғини кўпайтиришни таъминлаш, ҳозирги талабларга мос келмайдиган маҳсулот чиқаришга йўл қўймаслик учун ҳамма чораларни кўриш жуда муҳимдир. Буни мамлакат манфаатлари, халқ манфаатлари қаттиқ талаб қилади.

Кейинги йилларда илмий-техника жамиятларига техника тараққиётининг минглаб янги-янги жонкуярлари келиб қўшилди, деди сўнгра ўртоқ А. П. Кириленко. Бу янги кучларга меҳрибонлик билан муносабатда бўлиш лозим. Уларни ҳар бир кишининг тайёргарлик даражасига, қобилиятлари ва қизиқишларига мувофиқ бўлган кундалик ишга тезроқ жалб этиш зарур.

Ёш мутахассислар ва ишчиларни, студентларни илмий-техника жамиятларининг ижодий фаолиятига кенгроқ тортиш керак. Мактаб ўқувчиларида ижодкорлик, фанга, техникага ва ишлаб чиқаришга қизиқиш туйғусини уйғотишга алоҳида эътибор бериш лозим.

Партия ташкилотлари фан-техника жамиятларига, уларнинг ишини такомиллаштиришга доимо муҳим аҳамият бериб туришлари керак. Хўжалик вазифаларини ҳал этиш вақтида илмий-техника жамиятларининг ташкилотлари билан маслаҳатлашиш, уларнинг фикри ва таклифларини инобатга олиш, шунингдек улар олдига конкрет вазифалар қўйиш — партия ташкилотларининг бурчидир.

Сўнгра ўртоқ А. П. Кириленко халқаро сиёсатнинг баъзи бир масалаларига тўхталди.

КПСС XXIV съездида ишлаб чиқилган ташқи сиёсат йўлини, съезд таклиф этган тинчлик программасини амалга ошириш — партиямиз билан Совет давлати халқаро майдонда бутун куч-ғайратини сарфлаётган энг асосий масаладир.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев билан Франция президенти Ж. Помпидунинг учрашуви кейинги вақтда ҳамманинг эътиборини ўзига тортган катта воқеа бўлди. Бутун совет халқи ва тараққийпарвар чет эл жамоатчилигининг кенг табақалари Заславлда бўлиб ўтган суҳбатларнинг натижаларини, шу суҳбатлар якунида қабул қилинган Совет — Франция ахборотини юксак баҳоламоқдалар.

Мамлакатимизнинг ва қардош социалистик давлатларнинг аниқ мақсадни кўзлаб қилган актив ҳаракатлари туфайли халқаро майдонда сезиларли ижобий силжишларга эришилди. Хавфсизлик ва ҳамкорлик масалаларига бағишланган Умумевропа кенгашини тайёрлаш амалий босқичга ўтди. Бу кенгаш қитъада мустаҳкам тинчликни таъминлашда катта воқеа бўлиб қолиши лозим.

Партиямиз билан Совет давлатимиз кейинги йиллар мобайнида империалистик агрессия оқибатида Ҳинди-Хитойда ва Яқин Шарқда вужудга келган қалтис халқаро можароларни тугатиш учун сабот билан кураш олиб бораётганликлари, ўз мустақиллигини ва ички тузуми масалаларини ўз хоҳлаганидек ҳал этишдан иборат қонуний ҳуқуқини қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган халқларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаб, уларга кенг миқёсда ёрдам бераётганликлари маълум.

Кўп йиллардан бери инсониятни ҳаяжонга солиб келаётган Вьетнам масаласи тинч бартараф этиш йўлига тушиб олганлигининг умидбахш нишоналари кейинги кунларда пайдо бўлиб қолди. Расмий маълумотларга қараганда, ВДР билан АҚШ вакилларининг Парижда ўтказилган музокараларида муҳим маррадан ўтилди — кеча, 23 январь куни Вьетнамдаги урушни тўхтатиш ва тинчликни тиклаш тўғрисидаги битим дастлабки тарзда имзоланди. Битим 27 январь куни имзоланади ва шу куниёқ кучга киради, деб эълон қилинди.

Гарчи битимни имзолаш процедураси ҳали тугалланмаган бўлса ҳам, ҳар ҳолда биз неча йиллардан бери қаҳрамон Вьетнам халқи диёрида ловуллаб турган хатарли уруш ўчоғини ўчириш арафасида турибмиз, деб умид қилиш мумкин.

Бу — Вьетнам халқининг эркинлик, мустақиллик ва тинчлик учун узоқ вақт мобайнида олиб борган оғир курашдаги катта ғалабаси бўлади. Бу — Вьетнам халқига ҳар томонлама ёрдам ва мадад бериб келаётган қардош социалистик мамлакатлар жанговар бирдамлигининг катта ғалабаси. Ҳинди-Хитойда тинчлик учун курашаётган барча тинчликсевар кучларнинг ғалабаси бўлади.

Халқаро кескинликнинг Яқин Шарқдаги бошқа бир манбаига келганда, бу ердаги вазият ҳамон хатарли бўлиб турибди. Бу эса, бизнинг мамлакатимизда ҳам, шунингдек бошқа мамлакатларда ҳам чуқур ташвишга сабаб бўлмоқда.

Биз Яқин Шарқда одилона ва мустаҳкам тинчлик ўрнатишга муттасил ҳаракат қилиб келмоқдамиз. Исроил агрессорининг қўшинларини араб мамлакатларининг оккупация қилиб олинган ҳамма территорияларидан олиб чиқиб кетиш бунинг энг муҳим шарти бўлиши керак. Совет халқи қатъиян араб халқларининг тарафини олиб турибди, уларнинг қонуний манфаатлари ва ҳуқуқларини қўллаб-қувватламоқда, араб мамлакатларидаги прогрессив режимларни мустаҳкамлашга кўмаклашмоқда.

Совет — Хитой муносабатлари масаласи бизнинг мамлакатимизда ва чет элларда жиддий эътибор берилишига сабаб бўлмоқда. Бизнинг бу соҳадаги принципиал йўлимиз, бизнинг Хитой масаласидаги амалий позициямиз ўртоқ Л. И. Брежневнинг СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги тўғрисидаги докладида ифодалаб берилган. Бу докладда Пекиннинг ташқи сиёсат йўли анализ қилинган, унинг ҳақиқий моҳияти очиб берилган. Бу йўл — социалистик ҳамдўстликка нисбатан, шу жумладан ва хусусан Совет Иттифоқига нисбатан душманлик руҳи билан суғорилган буюк давлатчилик йўлидир. Бизнинг партиямиз, совет халқи Хитой раҳбарлари ўтказаётган сиёсатни қатъиян қоралаётганлиги тушунарлидир.

Пекиннинг ташқи сиёсат соҳасидаги ишлари кейинги вақтларда империализмнинг агрессив ва реакцион доиралари сиёсати билан тобора кўпроқ қўшилиб кетмоқда. Улар Бирлашган Миллатлар Ташкилоти минбаридан ҳам, дипломатия каналларидан ҳам, матбуотдан ҳам—ҳамма воситалардан Совет Иттифоқи ва бошқа қардош мамлакатларнинг ижобий таклифларига қаршилик кўрсатиш учун, жаҳон социализми манфаатларига имкони борича кўпроқ зарар етказиш учун фойдаланмоқдалар. Шу тариқа Хитой раҳбарлари буюк давлатчилик шовинизми, социализмга, Советларга қарши сиёсатни ўтказувчилар эканликларини жаҳон жамоатчилиги кўз ўнгида батамом фош қилиб қўйдилар.

Биз бундан буён ҳам халқаро майдонда қардош социализм мамлакатлари билан, коммунистик ва ишчи партиялар билан биргаликда ҳаракат қилаверамиз. Ҳозирги замоннинг революцион кучлари билан бирдамликни мустаҳкамлай берамиз.

Шундан кейин ўртоқ А. П. Кириленко СССР Олий Совети Президиумининг илмий-техника жамиятларини мукофотлаш тўғрисидаги фармонини ўқиб эшиттирди ва мажлис аҳлининг гулдурос қарсаклари остида СССР илмий-техника жамиятлари байроғига Ленин орденини қадаб қўйди.

Шу кундан эътиборан илмий-техника жамиятлари байроғида порлаб турадиган олий мукофот — Ленин ордени, деди пировардида у, — илмий ва инженер-техника жамоатчилигига, барча олимлар, мутахассислар новатор ишчиларга, хуллас, ўз билимлари, синчков ақл-заковати, ташаббуси ва маҳорати билан фан-техника революциясини амалга ошириш ишига, мамлакатимизда коммунизм қуриш ишига ижодий ҳисса қўшаётган ҳар бир кишига берилган мукофотдир.

Ўртоқ А. П. Кириленконинг нутқи зўр эътибор бериб тингланди ва қарсаклар билан бир неча бор бўлиниб турди.

Илмий-техника жамиятлари Бутуниттифоқ кенгашининг раиси академик А. Ю. Ишлинский ҳисобот доклади қилди.

Ҳаммамизнинг қалбимиз жонажон Коммунистик партияга, унинг ленинчи Марказий Комитетига, партиямиз Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневга, СССР Олий Совети Президиуми, Совет ҳукуматига чексиз миннатдорчилик ҳис-туйғулари билан тўлиб-тошмоқда, деди у. Биз ҳаммамиз, фан ва ишлаб чиқариш ходимларининг бутун кўп миллатли иттифоқи зўр куч-қувватга тўлиб-тошмоқдамиз, фан-техника тараққиёти суръатларини жадаллаштириш ватанимизнинг гуллаб-яшнаши учун, партия, Совет давлатининг илмий-техника зиёлилари тўғрисидаги ғамхўрлигига тезроқ амалий натижалар билан жавоб бериш, бизга топширилган юксак мукофотни шараф билан оқлаш иштиёқи ҳаммамизда жўш урмоқда.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг съездга йўллаган табрикномасида, ўртоқ А. П. Кириленконинг нутқида техника тараққиёти активлари кўп миллионли армиясининг фаолиятига юксак баҳо берилган, жамиятларнинг коммунизм қурилиши ҳозирги босқичидаги амалий вазифалари атрофлича таърифланган.

Корхоналар ва муассасалар партия ташкилотларининг раҳбарлигидаги илмий-техника жамиятларининг бошланғич ташкилотлари касаба союзлари билан биргаликда КПСС XXIV съездининг фан-техника тараққиётини жадаллаштириш соҳасидаги қарорларини бажариш учун кун сайин кураш олиб бормоқдалар. Уларнинг энг асосий вазифаси ҳам ана шундан иборат.

Партия илмий-техника жамиятларига катта эътибор бераётганлигини докладчи таъкидлаб ўтди. Ўтган йили КПСС Марказий Комитети «СССР илмий-техника жамиятларидаги ҳисобот ва сайловлар тўғрисида ҳамда уларнинг фаолиятини янада яхшилашнинг баъзи тадбирлари тўғрисида» қарор қабул қилди. Бу қарор илмий-техника жамиятларининг бутун ишига белгиловчи таъсир ўтказди.

Партиянинг иқтисодий сиёсатини амалга оширишда жамиятларнинг актив иштирок этишига нотиқ батафсил тўхталиб ўтди. Л. И. Брежневнинг КПСС XXIV съездидаги докладида ишлаб чиқаришни ва миллий даромадни анча кўпайтиришнинг энг асосий манбаи бўлган меҳнат унумдорлигини ошириш суръатларини жадаллаштириш зарурлиги алоҳида таъкидланди. Янги техника негизида асосий ва ёрдамчи ишлаб чиқариш жараёнларини комплекс механизациялаш ҳамда автоматлаштириш, меҳнатни илмий асосда ташкил этишни такомиллаштириш, қўлда бажариладиган ва оғир меҳнатни камайтириш, бу ишни машиналар зиммасига юклаш ана шу вазифани ҳал этишнинг муҳим воситасидир.

Ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини тубдан яхшилаш ҳозирги вақтда мамлакат иқтисодий ривожининг асосий йўналишларидан биридир.

Пировардида А. Ю. Ишлинский СССР илмий-техника жамиятлари доимо партиянинг актив ёрдамчилари бўладилар, Ватан фани ва техникаси тараққиёти учун, КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошириш учун актив кураша берадилар; деб КПСС Марказий Комитети билан Совет ҳукуматини ишонтирди. (ТАСС).

Суратларда: (юқорида) фирманинг қалби қайноқ илғор ишчи ёшларидан Усмонали Бозоров; Маҳмуд Тўхтасинов ва Одина Маъруповаларни иш устида кўриб турибсиз.

А. Тўраев фотолари.

Марғилон атлас фирмаси коллективи юбилей йили топшириқларини муттасил ва муддатидан олдин бажаргани учун Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги ва республика касаба союзлари советининг кўчма Қизил байроғини бу йил ҳам қўлда сақлаб келяпти. Байроқдор фирма ишчилари беш йилликнинг ҳал қилувчи йилида ҳам байроқни қўлдан бермаслик учун ўз зиммаларига оширилган мажбуриятлар олиб, социалистик мусобақа асосида астойдил меҳнат қиляптилар.

СОВЕТЛАР МАМЛАКАТИДА

Ўрта Осиёда энг йирик

Ўрта Осиёда энг бой Шодлик газ конида газни комплекс тайёрлаб берадиган биринчи установка қурилиши тугалланди. Установка тажриба аҳамиятига эга бўлиб, Туркманистоннинг саноат корхоналарини зангори ёқилғи билан таъминлайди.

Шодлик газ конининг асосий вазифаси СССРнинг Европа қисмидаги йирик индустриал марказларни табиий газ билан таъминлашдан иборат. Шу мақсадда иккита саноат установкаси қурилиши авж олдирилмоқда. Уларни шу йилиёқ фойдаланишга топшириш мўлжалланган. Газ тозалаш заводи қурилиши ҳам бошланди.

Бу йил Ўрта Осиё—Марказ магистрал газ қувурига икки ярим миллион куб метр шодлик гази қўшилиши лозим.

АШХОБОД.

Бригаданинг муваффақияти

«Ростовуголь» комбинатига қарашли «Майская» шахтасидан донгдор кончи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. А. Чих бошлиқ — бригада йил бошидаёқ меҳнатда янги ғалабага эришди. Бригада беш йиллик бошлангандан бу ён миллионинчи тонна кўмир қазиб чиқарди.

Кончилар бу муваффақиятга бутун бригаданинг фидокорона меҳнати туфайли, «УСБ-67» стругга қурилмасидан «1-МКС» кўмир комплекси билан биргаликда моҳирона фойдаланганлиги туфайли эришди.

М. Чих бригадаси кўмир хавзасида меҳнатни илмий ташкил қилишни муваффақиятли жорий этмоқда. Бу ерда кўмир қазиш ва юклашнинг ҳамма жараёнлари технологик схемалар асосида амалга оширилмоқда. Бу схемаларда барча меҳнат сарфлари ва ҳар бир ишлаб чиқариш операциясининг вақти белгилаб қўйилган.

Бригада бир кеча-кундузда нормадан анча ошириб, яъни икки минг тоннадан ортиқ антрацит бермоқда. Январь ойининг бошидан бери бригада пландан ташқари бир минг тоннага яқин антрацит қазиб чиқарди.

М. Чих ва унинг ўртоқлари Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, беш йиллик учинчи йилида камида 600 минг тонна антрацит бериш, бир кеча-кундузда қазиб олинадиган антрацитни уч минг тоннага етказиш, ҳар бир essential кончининг ойлик иш унумини ошириб, 600 тоннага етказишга қарор қилишди.

РОСТОВ ОБЛАСТИ.

Гигант насос

«Молдавгидромаш» бирлашмаси махсус конструкторлик бюросининг инженерлари сувга тушириладиган нодир электр насос яратдилар. Бу агрегат бир соатда суғориш системасининг магистрал каналига юзлаб куб метр сув чиқариб бера олади. Бу агрегатни ишлатиш учун уни бинода ўрнатиш талаб қилинади. Дарёга ёки сув ҳавзасига туширилган электр насос ҳар қандай ҳолатда — тик, горизонтал, ётиқ ҳолда ҳам бемалол ишлай олади. Насоснинг махсус герметик қурилмалари унинг пухта ишлатилишини таъминлайди.

Янги насос ерларни қуритишга, йирик саноат комплексларини ва шаҳарларни сув билан таъминлашга мўлжалланган.

КИШИНЕВ.

ДЎСТОНА ТАБРИК

Ўзбекистон жамоатчилиги Совет Иттифоқи билан Бангладеш Халқ Республикаси ўртасида дипломатия муносабатлари ўрнатилган куннинг бир йиллигини нишонлади. «СССР — Бангладеш» дўстлик жамияти Ўзбекистон бўлими правлениесининг 24 январда бўлиб ўтган кенгайтирилган мажлиси шу санага бағишланди. Мажлисда Тошкент меҳнаткашлари коллективларининг вакиллари қатнашди.

Мажлис қатнашчилари ўз нутқларида Ҳиндистон ярим оролида яқинда тузилган ёш республиканинг ютуқлари тўғрисида, бу республиканинг тинчликсевар халқи билан мустаҳкамланиб бораётган ҳамда барча қитъалардаги халқларнинг манфаатларига мос келадиган дўстона алоқалар ҳақида гапирдилар.

Ўзбекистон жамоатчилигининг вакиллари Бангладеш халқига тинч бунёдкорлик меҳнатида, миллий мустақилликни ривожлантириш ва мустаҳкамлаш учун курашда янги-янги муваффақиятлар тиладилар. Бу истаклар «Бангладеш — СССР» дўстлик жамияти номига йўлланган табрик мактубида изҳор этилган.

(ЎзТАГ).

ҚЎРИҚ ПОСЁЛКАСИ

Мирзачўлдаги Кичанов номли совхозда биринчи уй-жой квартали қурилди. Бир неча қатордан иборат замонавий уйларни қуришга ҳаммаси бўлиб бир йил вақт кетди. Шу вақт ичида уй-жой биноларидан, шунингдек маданий-маиший бинолардан иборат бошқа ўнлаб иморатлар ҳам барпо қилинди. Бош планда мўлжаллаб қўйилган иморатларнинг ҳаммаси келгуси йил охиригача қуриб битказилади.

Бу янги обод ва намунали посёлкани қуриш ишлари ҳозир жадал суръатлар билан олиб борилмоқда. Қурилиш ишлари «Голодностепстрой» бошқармасининг қурувчилари, лойиҳачилар ҳамда йиғма конструкцияларни етказиб бераётган заводларнинг вакиллари билан ҳамкорликда амалга оширилмоқда. Улар ҳар икки ҳафтада бир марта тўпланиб, етилган масалаларнинг ҳаммасини ҳал қилиб оладилар.

Биринчи навбатда шаҳарча майдонлари ва проспектларида архитектура ансамбллари барпо қилинади. Ҳар бир кўчанинг бошқа кўчалардан фарқ қиладиган ўз қиёфаси бўлади. Иморатларнинг пештоқлари турлича қилиб қурилади ва биноларнинг ҳар бири турлича бўёқларга бўялади. Обидалар, ҳайкаллар, ҳурмат тахталари, паннолар ўрнатишга катта эътибор берилади.

Посёлка планига созлаб уйғунлаштирилган ва унинг марказига яқин жойда барпо қилинадиган дам олиш зонаси катта ўрин олади. Дам олиш зонаси — парк ва стадионга туташтирилиб, мактаб ва спорт зали бинолари қад кўтаради. Посёлкани кенг хиёбон кесиб ўтади.

Уй-жой биноларига келганда, икки оилага мўлжалланган бир қаватли ва икки қаватли иморатлар қуриш маъқул топилди. Электр, газ ва водопровод билан таъминланган икки юздан кўпроқ мана шундай каттежларнинг ёнида томорқа участкалари ҳам бўлади.

Лойиҳаловчилар иморатларнинг чертёжларини тезлик билан тайёрлаб берамиз, деб зиммаларига олган мажбуриятларини ҳозир ўз вақтида бажармоқдалар. Қурувчилар ҳам ҳамма ишни белгиланган бир графикка мувофиқ аниқ бажармоқдалар, қурилишнинг сифатини диққат билан кузатиб бормоқдалар. Корхоналарнинг коллективлари ҳам йиғма плиталарни, блокларни ва бошқа конструкцияларни белгиланган муддатда аниқ етказиб бериб, ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар.

(ЎзТАГ).

ФАН ЮТУҚЛАРИ — ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

ҲОСИЛ ТОШИ

Бепоён пахтазорга, дон экиладиган кенг майдонларга эга бўлган серқуёш республикамизнинг қишлоқ хўжалиги калийли, азотли ва фосфорли минерал ўғитларга бўлган талаби тобора ошиб бормоқда.

Хўш, пахтага, ғаллага, пиллага сероб, кўмирга бой, олтинга кон, нефти булоқ, гази дарё бўлган республикамиз бағрида турли хил минерал ўғитлар олиш учун хом ашё сифатида ишлатиладиган конлар борми?

Бундай конлар диёримиз бағрида кўплаб топилади.

Калийли ўғит олиш учун хом ашё сифатида ишлатиладиган калий тузлари республикамизнинг жанубида кенг тарқалган. Бу ҳосил тошининг бир неча миллион тоннадан иборат запаси аниқланиб, ҳисобга олиб қўйилган. Яқин келажакда шу конлар базасида ишланган ўғитлардан қишлоқ хўжалигимизнинг баҳраманд бўлишига ишончимиз комил.

Кўпгина ўғитларнинг таркибини фосфор моддаси ташкил қилади. Биргина Ўзбекистонда фақат фосфорли ўғитлар ишлаб чиқарадиган учта катта завод мавжуд. Самарқанд ва Қўқонда суперфосфат, Олмалиқда аммофос заводлари бўлиб, уларнинг хом ашё эҳтиёжи Жанубий Қозоғистоннинг Қоратов фосфорит конлари эвазига ва узоқ Кольский ярим оролининг апатит концентратлари ҳисобига ишлаб турибди.

Бу эса катта транспорт чиқимларига сабаб бўлиб, маҳсулот таннархини ошириб юбормоқда. Шу сабабдан ҳам республика геологлари зиммасига Ўзбекистон территориясидан фосфорит конларини қидириб топиш ва уларнинг сифатини ўрганиш вазифаси юклатилди. Бу шарафли ишни муваффақиятли ҳал қилиш учун Ўзбекистон ССР Геология министрлигига қарашли «Химгеолнеруд», «Қашқадарё» экспедицияларининг фосфорит қидириш билан шуғулланадиган махсус партиялари ва Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг чўкинди тоғ жинсларининг литологияси ва шу тоғ жинслари билан боғлиқ бўлган қазилма бойликларни қидириш лабораторияларининг ходимлари узоқ йиллар давомида қидирув ишлари олиб бориб, Ўзбекистонда ҳам фосфорит конлари борлигини аниқладилар.

Топилган фосфорит конлари Ҳисор тизма тоғининг, асосан, эоцен даври чўкинди жинслари билан боғлиқ бўлиб, улар Сурхондарёнинг ўнг ирмоғи ҳисобланган Сангардак — Тўполанг — Обизаранг дарёлари оралиғида (Гулиоб фосфорит кони), Боботоғнинг Дўсман-оға районида, Қашқадарёнинг Яккабоғ тоғида ва Қизилқумда жойлашгандир. Булардан энг диққатга сазовори — бу Гулиоб ва Дўсман-оға конларидир.

Алоҳида-алоҳида жойлашган маъдан қатламларини ва улар орасидаги фосфатланган қумтош қатламлари билан бирлаштирсак, биз Гулиоб кони баъзи участкаларида 5 процент фосфор ангидриди бўлган 8-10 метрли қатламга эга бўламиз. Бу эса коннинг эксплуатация қилиш шарт-шароитларини анча енгиллаштиради ҳамда унинг халқ хўжалигидаги аҳамиятини оширади.

Бундан ташқари Гулиоб конининг учинчи илдан иборат қисмининг таркибида иккита фосфорит қатлами мавжуд бўлиб, бу қатламлар қалинлиги ва таркибидаги фосфор ангидридининг миқдори бўйича Ўзбекистонда ҳозиргача маълум бўлган бошқа фосфорит топилмаларидан бутунлай фарқ қилади. Бу фосфорит қатламининг қалинлиги 1-1,5 метр бўлиб, таркибида 24 процентгача фосфор ангидриди бор.

Республикамизнинг жанубида жойлашган Боботоғда ҳам фосфорит конлари мавжуд. Улардан, айниқса, Дўсман-оға зонасида топилгани диққатга сазовордир. Дўсман-оға фосфорит конининг фойдали маъдани ҳам қалинлиги, ҳам таркибидаги фосфор ангидридининг миқдори жиҳатидан Гулиоб конининг фосфорит рудасидан қолишмайди.

Дўсман-оғадаги фосфорит қатламлари Гулиобдагидек ўрта эоцен даврига оид бўлиб, анчагина фосфорит маъдани запасига эга. Бу ердан топилган фосфорит маъдани қатламларининг қалинлиги 4-8 метрга, таркибидаги фосфор ангидридининг миқдори эса 5-8 процентга, узунлиги 16-20 километрга, чуқурлиги ўртача 50 метрга тенгдир. Фосфорит маъдани қатламларининг қалинлиги ва ундаги фосфор ангидридининг бойлиги жиҳатидан Дўсман-оға зонасининг шимолий қисмида таркибида 8 процент фосфор ангидриди бўлиб, фосфорит маъданининг қалинлиги 8 метрга, узунлиги 8-10 километрга етади.

Бундай қалинликдаги фосфорит маъданини очиқ усулда бемалол эксплуатация қилиш мумкин. Хомчўт ҳисобларга кўра, Дўсман-оға фосфорит кони 30-50 миллион тонна запасга эгадир. Шундай қилиб, бир даврга хос, қалинлиги ва таркибидаги фосфор ангидридининг миқдори жиҳатидан бир-бирига жуда яқин бўлган Гулиоб ва Дўсман-оға конларидаги фосфорит маъданининг запаси 50-100 миллион тоннани ташкил қилади. Юқорида айтганимиздек, Ўзбекистон суперфосфат заводларининг хом ашёга талаби жанубий Қозоғистоннинг фосфорит конлари эвазига қондирилади.

Бу коннинг ҳозирги кунда Ўрта Осиё республикаларининг фосфат моддасига бўлган талабини қондириши тобора қийинлашиб бормоқда. Бу ҳол, биринчидан, Қоратов фосфорит конининг бой қатламлари борган сари камайиб бориши билан белгиланса, иккинчи томондан Қоратов фосфоритлари технологиясининг мураккаблигидадир. Жанубий Қозоғистон фосфоритлари фосфор ангидридидан ташқари жуда майда кремнизем, доломит, кальцит заррачаларидан иборат бўлиб, фосфат билан шу қадар мустаҳкам бирлашиб кетганки, улардан тоза фосфатни ажратиб олиш жуда ҳам мушкулдир. Ҳозирги кунда Қоратов фосфорит маъданининг анча қисми чиқинди сифатида ажратиб ташланади.

Гулиоб ва Дўсман-оға фосфорит маъданлари эса, аксинча технологиясининг оддийлиги, сунъий бойитилишининг енгиллиги билан Қоратов фосфорит маъданидан тубдан фарқ қилади.

Тожикистоннинг Риват, Ўзбекистоннинг Гулиоб фосфорит конлари маъданларининг технологик хусусиятлари Москва ва Тошкент илмий-текшириш институтларининг лабораторияларида ўрганилиб, яхши натижалар олинди. Гулиоб фосфорит маъданининг концентратидан Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Кимё институтида халқ хўжалигига керакли турли минерал ўғитлар олишга сазовор бўлинди. Риват конининг маъданидан олинган концентратдан эса Самарқанд суперфосфат заводида оддий суперфосфат ишланди. Таркибида тўрт ва ундан ортиқроқ фосфор ангидриди бўлган қум-тошларни сунъий бойитиш йўли билан ундан 30-35 процентли фосфат моддаси олиш мумкинлиги Болтиқ бўйидаги Ордовик фосфорит маъданида ҳам синаб кўрилган. Бу ерда Иттифоқимизда энг йирик ҳисобланган камбағал фосфорит маъданини бойитиш комбинати ишлаб турибди. Бу комбинат маҳсулоти кўпгина республикаларнинг фосфат ўғитига бўлган эҳтиёжини қондирмоқда.

Хулоса қилиб айтганда, Гулиоб ва Дўсман-оға конларидаги фосфорит маъданининг қалинлиги, таркибидаги фосфор ангидриди, фосфат доналари учрайдиган тоғ жинслари литологиясининг хусусияти, сунъий бойитиш усулининг мослиги билан бир-биридан жуда кам фарқ қилади. Шунга кўра, Ўзбекистонда фосфатланган қум-тошлардан халқ хўжалигининг эҳтиёжи учун фойдаланишнинг имконияти каттадир.

Агар Гулиоб ва Дўсман-оғадаги фосфорит маъданининг запасига Тожикистон территориясидаги Ҳисор ва Зарафшон тоғларининг эоцен даврига оид ётқизиқлардан топилган фосфорит қатламлари, ундаги фосфор ангидридининг миқдори, фосфорит маъдани жойлашган тоғ жинслари бир-бирига жуда яқин бўлган Гуру-Фотима, Риват, Ширкет каби фосфорит конларининг запасларини ҳам қўшиб ҳисобласак, биз бу ердаги фосфорит маъданининг запасини икки-уч марта ошириш имконига эга бўламиз.

Юқорида зикр қилинган фосфорит конларини ишлаб чиқаришга топшириш учун, энг аввало, бу конлардаги қум-тошдан иборат фосфорит қатламларини сунъий бойитиш технология усулларини мукаммал ўрганишимиз лозим. Таркиби 4-5 процент фосфор ангидрididан иборат бўлган бу қатламларни сунъий бойитиш усули билан юқори сифатли фосфор концентрациясини олишга эришишимизда ҳозирги замон фан ва техникаси катта роль ўйнайди.

Ш. ЖЎРАЕВ,
геология-минералогия фанлари кандидати.

Республикамиз меҳнаткашлари партия ва ҳукуматимизнинг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини авж олдириш тўғрисидаги чақириғига бутун куч ва ғайратларини сарфлаб меҳнат қилмоқдалар.

Суратларда: (юқоридан пастга) Оққўрғон районидаги «Партия XXII съезди» колхози ремонт устахонасида қишлоқ хўжалик техникасини мавсумга шайлаётган Эргаш Мамиров (чапдан), Нишон Маталов, Асра Мамиров, Турсунали Акбаровлар иш устида. Пастдаги суратда эса ўз боқимидаги 23 бош соғин сигирнинг ҳар биридан бу йил 3 минг литрдан сут соғиб олиш учун мусобақа қилаётган Пайариқ районидаги «Пайариқ» совхози сут-товар фермасининг моҳир сигир соғувчиси Нишоной Раззоқова.

Х. Аввалов ва К. Турсунов фотолари.

ЖАМОАТЧИЛИК ЁРДАМИДА

Ҳаётимизда учраб турадиган ичкиликбозлик, безорилик, чайқовчилик каби иллатларга қарши курашда маъмурий органларнинг кенг жамоатчиликка таяниб иш кўриши одатга айланиб қолди. Чиндан ҳам прокуратура ва милиция ходимлари ўз олдиларида турган улкан ва шарафли вазифаларни кенг халқ оммасига таянмай туриб тўла адо этиши қийин.

КПСС Марказий Комитетининг «Ичкиликбозлик ва алкоголизмга қарши курашни кучайтириш тўғрисида»ги қарори айниқса жамоат ташкилотлари билан мустаҳкам алоқада иш олиб боришни, кенг активларга таянишни талаб қилди. Ҳамза район ички ишлар бўлими, прокуратура ходимлари худди шу сабабли халқ дружиначилари, ишлаб чиқариш корхоналаридаги активлар, Улуғ Ватан уруши ва меҳнат ветеранлари ёрдамига таянаётир. Ана шундай активлар ёрдамида биринчи навбатда меҳнаткашлар ўртасида ичкиликбозликнинг зарарлари тўғрисида лекция ва суҳбатлар ўтказилмоқда. Чунончи, партия, совет, комсомол активлари райондаги 35 та маҳаллада безорилик ва ичкиликбозликка қарши суҳбатлар ўтказдилар. Алкагол зарарлари ҳақида лекциялар ўқидилар.

Шуниси характерлики, ана шундай лекция ва суҳбатлардан сўнг маҳалла меҳнаткашлари сўзга чиқиб, ичкиликка ружу қилган, безорилик қилаётган кишиларни фош этдилар. Бундай йиғилишлар ичкиликбозлар, майда безорилар устидан очиқ халқ судига айланиб кетди. Маҳалла тинчлигини бузган кишилар халқ ўртасида тикка қилиб қўйилди. Улар кўпчилик олдида кечирим сўраб, қилмишларига пушаймон бўлдилар.

Ичкиликбозликка қарши кураш мавсумий иш бўлиб қолмаслиги керак. Бу муҳим вазифа жамоатчиликнинг ҳамиша диққат марказида турмоғи лозим. Ана шундагина жамиятимизга ҳам иқтисодий, ҳам маънавий зарар етказаётган ичкиликбозлик ва алкоголизмга хотима бериш мумкин.

Текинхўрлик, бировлар ҳисобига бойлик орттириш йўлига ўтиб олган айрим кишиларни фош этиш ва уларни жиноий жавобгарликка тортишда ҳам жамоатчилик маъмурий органларга катта ёрдам бермоқда.

Биринчи Пайариқ тупик. 8-уйда яшайдиган Тошкент товар станциясининг тарозибони Исоқов, шу тупикдаги 16-уйда турувчи Қайжонов кўп вақтдан буён шакардан алкоголли ичимлик тайёрлаб пуллаб келганлар. Ичкиликбозликни оммалаштириш билан шуғулланган бу шахслар ҳақида маъмурий органларга меҳнаткашларнинг ўзлари хабар қилдилар. Қонунбузарларга нисбатан тегишли чора кўрилди.

Жамоатчилик ёрдамида тунги рейдлар ўтказилди. Бундай рейдлар натижасида кечаси спиртли ичимликлар билан чайқовчилик қилувчи магазин қоровуллари аниқланди. Эндиликда бундай ҳолларга бутунлай хотима берилди.

Ичкиликбозларнинг суратини одам гавжум жойлардаги махсус стендларга қўйиш, уларнинг иш жойларига хат ёзиш ҳам самарали натижа берди. Бу тадбирлар туфайли ичкиликбозлик, тартибни бузиш ҳоллари районимизда кескин камайди.

Олиб-сотарлар, чайқовчиларга қарши кураш ҳам жамоатчилик диққат марказида турибди. Ҳеч қаерда ишламай, текинхўрликка ўрганиб қолган, чайқовчилик билан мўмай пул топиб яшаётган М. Фармонов, Қулматов, Н. Новикова, А. Жихарева каби кишилар аниқланди ва уларнинг текинхўрлигига чек қўйилди.

Район маъмурий органлари кенг жамоатчилик ёрдамига таяниб, Ҳамза районини Тошкентнинг энг батартиб районига айлантириш учун курашмоқдалар.

.. ХУЖАХОНОВ,
Тошкент шаҳар Ҳамза район прокурори.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

«ҚИЛДИ ГИРЁН КЎЧАЛАР»

Газетамизнинг 1972 йил 18 ноябрдаги сонида юқоридаги сарлавҳа остида босилган танқидий мақолада Самарқанд шаҳридаги айрим кўчалар нобоблиги, уларни асфальтлаш йил сайин орқага сурилиб келинаётгани кўрсатилганди.

Самарқанд шаҳар Совети ижроия комитети ободончилик бошқармасининг редакцияга маълум қилишича мақолада келтирилган фактлар тўғри. Ҳақиқатан ҳам Чернишевский, Панжоб, Каттақўрғон, Жарқўрғон, Кутузов кўчалари асфальтланмаган, улар ўйдим-чуқур. Бу ҳол ана шу кўчаларда яшовчи меҳнаткашларнинг норозилигига сабаб бўлмоқда. Шаҳар транспортининг ишида қийинчилик туғдиряпти.

Юқоридагиларни ҳисобга олиб, Чернишевский, Панжоб, Каттақўрғон кўчаларини асфальтлаш 1973 йил планига киритилди. Жарқўрғон ва Кутузов кўчалари ҳам навбати билан асфальтланади.

СОЛДАТ МАКТУБЛАРИ

ОМОНҚУЛНИНГ БИРОДАРЛАРИ

Ротамиз тунда тактика бўйича машқ ўтказаётган эди. Бахтсиз ходиса юз берди. Оддий солдат Омонқул Норчаев яраланиб кўп қон кетди. Уни госпиталга юборишга тўғри келди. Врачлар дўстимизни муолижа қилиб, унга дарҳол қон қуйиш керак деган қарорга келишди.

Мана, батальон саф тортиб турибди. Ҳарбий врач лейтенант Боровков солдатларга мурожаат қилади:

— Оддий солдат Норчаевни ўлим чангалидан олиб қолиш учун унга янги қон қуйиш керак. Қон беришни хоҳлаган солдатлар бир қадам олға боссин.

Бизнинг ротамиз якдиллик билан олға бир қадам ташлади. Ҳамма Омонқул учун қон беришга тайёр эди. Лекин ҳамманинг қони ҳам тўғри келавермайди. Врач суриштириб, қони тўғри келадиган солдатлардан ўн кишини танлаб олди. Мана уларнинг фамилиялари: Непомняший, Файзуллаев, Васильев, Акарицкий, Милбергер, Содиқов, Холиқов, Якутов, Турғунбоев, Тюменцев. Шуниси қизиқки, улар ўн миллат фарзандлари — рус, ўзбек, чуваш, поляк, немис, тожик, бошқирд, ёқут, қирғиз ва бурят йигитлар эди.

Омонқул 45 кундан сўнг госпиталдан тузалиб чиқди. Ҳозир у сафимизда хизмат қилмоқда. Бу воқеа Омонқулнинггина эмас, қисмимиздаги ҳар бир жангчининг хотирасида абадий қолади.

Б. ЖАЛИЛОВ.
Н-қисм.

МУСОБАҚА ҒОЛИБЛАРИ

Мамлакатимизнинг ҳамма ерида бўлгани каби, биз хизмат қилаётган ҳарбий қисмда ҳам СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигини кутиб олиш кезлари мусобақа қизғин тус олганди. Бу мусобақада бизнинг ротамиз биринчиликни эгаллади. 15 га яқин жангчи Совет Армияси аълочиси значоги ва аъло хизмати учун нишони билан мукофотланди. Мусобақа ғолиблари орасида бухоролик сержант Т. Ҳамроев, андижонлик оддий солдат Н. Шокиров, наманганлик А. Юнусов ва бошқа ўзбек йигитлари бор. Улар Ватан олдидаги бурчларини адо этишда бошқаларга намуна бўлмоқдалар.

Б. ЭГАМОВ.
оддий солдат.

ИШЧАН ЙИГИТЛАР

Қисмимизда турли миллат йигитлари хизмат қилишади. Ҳаммаси ҳам серғайрат, ишчан йигитлар. Айниқса тўрткўллик Элмурод Дошимов, гурланлик Виталий Ли, шовотлик Бекчоновлар алоҳида ажралиб туришади. Бу ҳарбий қурувчилар беш қаватли бинони муддатидан илгари пардоздан чиқаришди. Қисм комсомол ташкилотининг секретари йиғилишда уларнинг номларини фахр билан тилга олди. Бу йигитлар жанговар тайёргарликда ҳам дўстларига ўрнак бўлишмоқда. Қисм командири бу ҳар уч йигитга қисқа муддатли отпуск эълон қилди.

К. ХОЛМУРОДОВ,
ҳарбий қурувчи

• • •

Шунингдек, оддий солдатлар М. Мустафоев, Қ. Тўлаков, Й. Матқурбонов, Ҳ. Муҳаммадиев, И. Сулаймонов, А. Ҳошимов, Т. Тоғаев, Ш. Эргашев, Н. Раҳмонов, Ғ. Ҳасанов, ефрейтор Э. Раҳимов, ҳамда Ватан олдидаги йигитлик бурчларини ўтаётган бошқа солдатлар ўз дўстларининг жанговар тайёргарликдаги муваффақиятлари, солдат дўстлиги ва ҳаёти ҳақида хабарлар ёзиб юборганлар.

АХБОРОТ
БИЗГА ЁЗАДИЛАР

ЖУРНАЛИСТЛАР ТАЖРИБА АЛМАШИШМОҚДА

Пойтахт область ва Тошкент шаҳар газеталари журналистларининг семинар-кенгаши бўлиб ўтди. Анжуман қатнашчилари газетада партия турмуши мавзуини ёритиш, меҳнат унумдорлигини ошириш, газетани безаш ва вёрстка қилиш ҳақида суҳбатлар тингладилар. Журналистлар КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «Саноат, қурилиш ва транспорт ходимларининг 1973 йилги халқ хўжалиги планларини муддатидан илгари бажариш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини авж олдириш тўғрисида»ги қарорини пропаганда қилиш юзасидан тажриба алмашдилар.

Ж. ҒУЛОМОВ.

АРХЕОЛОГИЯ ХАРИТАСИ

Улкани ўрганувчиларга ёрдам тариқасида «Тошкент областининг археология ёдгорликлари харитаси» чиқарилди. Харита область шаҳар-қишлоқларининг ўтмиш тарихи, қадимий ёдгорликларини ўзида акс эттиради. Ўзбекистон Фанлар академияси археология институти, Маданий ёдгорликларни муҳофаза қилиш Тошкент область жамияти томонидан яратилган. Тарих фанлари кандидатлари Ю. Буряков, М. Қосимов ва илмий ходим О. Ростовцев тузган бу харита Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги, тарих фанлари доктори Я. Ғуломов таҳрири остида босиб чиқарилди.

И. РАҲМАТУЛЛАЕВ.

ИШЧИЛАР ҲОСИЛ ТАШВИШИДА

Пахтадан юқори ҳосил етиштиришда ишчилар ҳам деҳқонларга мададкор. «Андижанирстрой»нинг Ленинск шаҳридаги 4-механизациялашган кўчма колоннаси ишчилари Ленин район далаларига сув чиқариш, майдонларни текислаш, ернинг мелиоратив ҳолатини яхшилашга киришдилар.

Ўзаро мусобақалашиб ишлаётган экскаваторчилар Николай Рожков, Николай Голинский, Семён Ли, Умарали Йўлдошевлар ойлик планларини ортиғи билан бажардилар. Уларнинг ҳар бири 11-12 минг куб метрдан тупроқ қазиш ишларини адо этдилар. Колоннанинг 50 дан ортиқ ишчиси ернинг зах(и)ни қочиришга хизмат қиладиган зовур ва ариқларни тозалаб бўлдилар.

Т. ЭРМАТОВ.

ЯНГИ ШЕЪРЛАР

ИҚБОЛИМ СОЛНОМАСИ

Улуғлайман, партия, улуғвор номинг билан,
Шеърга солиб куйлайман илк муҳаббат сингари.
Сени бош узра тутиб шарафинг, шонинг билан,
Борурман сайёралар оша яна илгари.
— Партия керак! деди, толеим кўз ўнгида,
Бошига тушиб Ленин миллионларнинг тақдири.
«Аврора» залпи билан имзоланди сўнггида
Ленин тутган йўл-йўриқ ғолиб келиб охири.
Ўша кундан бошланди иқболим солномаси,
Порпираб кетди осмон ўша кун бош устимда.
Янгиланди қайтадан отамнинг иш номаси,
Сеҳрли жило кўриб кекса дунё ҳуснида.
Шундай бошланди тарих йўқсуллар идрокида,
Коммунизм — орзуси йўргакланди қуёшга.
Гуллар унди тонг билан шаҳидларнинг ҳокида,
Шерик бўлган сингари улар буюк қувончга.

Йиллар ўтди шон билан зафар[illegible]
Йўлимизни ёритди ленинча [illegible]
Дўстлик нима, англадик, Совет[illegible]

Ойгача бориб етди қудратли [illegible]
Бу кун яқин ўтмишга бир [illegible]

Кўз ташлайман дунёга иқбо[illegible]
Ташаккур партиямга, юмуши[illegible]
Ленинга садоқатим буюкдир [illegible]

Дунё-ку кўп эскидир муҳабба[illegible]
Аммо эркин яшамоқ туғилга[illegible]

Бахтимни салмоқлайман кўп [illegible]

Улар озод яшашни истамасми[illegible]
Боғлаб мен ҳам эрта-кеч са[illegible]
Улар ушлаган байроқ дастас[illegible]

Достон қилиб оламга ғолибла[illegible]
Авлодларим тилида, орзумди[illegible]

Ва лекин бу дунёда умрбоқи[illegible]
Менман деган чинор ҳам ке[illegible]

Мангу ҳаётимизга партия ўз[illegible]
Ленин ғояларидан олам яшн[illegible]

Чўлпон ЭРГАШ.

Ишчиман

Ишчиман.
Юрагим, ҳисларим пайванд
Йўнган деталларим ҳар биттасига.
Қурган кемаларим безавол учар
Буюк орзуларим орбитасига.
Ишчиман,
Ўтмишда бўлгани каби
Қишдаги дарахтдек эмасман юпун.
Булутга тўш урган кўркам бинолар,
Баланд қаватларда яшайман букун.

Ишчиман.
Қон жўшган томирларимда
Касбимнинг нашъаси,
Кураш долғаси.
Кўкрагим мисоли қуёшли осмон,
Чақнайди юлдузим ўроқ-болғаси!
Ишчиман.
Ниятим яратмоқ, қурмоқ.
Домналар,
ГРЭСлар,
Йўллар — ижодим.
Коммунизм чамани — менинг манзилим!
Дўстлик кўчасида ташлайман одим.
Ишчиман.
Ҳар оним олтинга қиёс,
Ҳар оним бошлайди шон-зафар сари.
Қуёш теграсида она замин ҳам
Ҳаракат қилмоқда ишчи сингари!

Муҳаммаджон ҚУШОҚОВ.

БИРИНЧИ ҚОР

Оқарар самонинг қора пештоқи,
Тераклинг учида энг сўнгги хазон.
Олтин куз ўрнига қиш келди чоғи,
Қаранг, силкиндими бу оғир осмон?!
Бир барқут пар учар енгил, беғубор
Биринчи қор,
Биринчи қор!

Оташда хазондай қовжираб лабим,
Қор, сени соғиндим узоқ ва илҳақ.
Оппоқ туйғуларга, қани, тўла қалбим,
Бу оқшом армонинг топдику барҳақ!
Биринчи нарсада завқ бор, илҳом бор,
Биринчи қор!
Биринчи қор!

Баҳорий кунлардан узоқман бугун,
Хазонли боғлардан келдим оралаб.
Қайтмас ёшлигимни эсладим беун,
Биринчи қорга мен қўл туриб лаб.
Биринчи завқларни эсладим такрор,
Биринчи қор!
Биринчи қор!

Майли, сен ёғавер, бўрон бўлиб ёғ,
Мудраган қалблардан ўчир уйқуни.
Қалбимиз минг битта туйғудан қуроқ,
Бўлса ҳам эслатдинг тўнғич туйғуни.
Тўнғич туйғуларда бўлмагай ғубор.
Биринчи қор!
Биринчи қор!

Гелди БЕРДИЕВ.

ПАХТАКОР МОНОЛОГИ

Тарихимнинг йўллари узоқ,
Кўҳнароқдир балки Мелоддан.
Кечмишимда миллион бир тузоқ
Дуч келгандир ўчмайди ёддан.

Замон келди, қилди мурувват
Офтоб тегди яғир елкамга.
Пахтакорлик дунёвий шуҳрат
Олиб келди менинг ўлкамга.

Меҳнат деган илмни азал
Минг бор сиқиб сувин ичганман.
Бўлмасада тўкис ва тугал
Пахта тенгламасин ечганман.

Она тупроқ ва оддий чигит —
Ибодатим ва фалсафамдир.
Авлодларга қиламан ўгит —
Бир ўгитки, қутлуғ қасамдир.

Пахтакорлик касбини агар
Ерга уриб ким айласа ҳор,
Юрт бошидан тўкканда ҳам зар,
Фарзандман деб юриши бекор.

Исмим менинг оддий пахтакор,
Манглайимда қуёш чарақлар.
Гар шаънимга тўқилса ашъор
Тўлиб кетар миллион вароқлар.

Мен бахтимни пахтам деб билиб,
Мақтанаман қон-қардошимга.
Шу туфайли оқ байроқ қилиб
Кўтараман уни бошимга.

Қодир ДЕҲҚОНОВ,
Фарғона область, Ленинград райони.

ХАБАРЛАР. ЯНГИЛИКЛАР. ВОҚЕАЛАР.

ПЛАНЕТАМИЗДА

БУГУН — ҲИНДИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ЭЪЛОН ҚИЛИНГАН КУН

ДАДИЛ ҚАДАМ

Ҳашаматли Қизил қалъа деворлари устида янги суверен давлатнинг уч рангли байроғи ўрнатилгандан бери орадан чорак аср вақт ўтди. Ҳозир эса Ҳиндистон халқи ўз мамлакати республика деб эълон қилинганлигининг 23 йиллигини нишонламоқда.

Ҳар бир давлатнинг ҳаётида мана шундай ажойиб воқеалар йиллигини нишонлаш ички ривожланиш соҳасида ҳам, халқаро майдонда ҳам қилинган ишларни якунловчи ўзига хос воқеа бўлади. Ҳиндистон учун эса ўтган йил жуда муҳим воқеалар йили бўлди.

2 июлдан 3 июлга ўтар кечаси Ҳиндистоннинг Симла шаҳарчасида «Ҳиндистон билан Покистон ўртасидаги икки томонлама муносабатлар тўғрисида битим» имзоланди. Бу битимга дарҳол жаҳон матбуоти «тарихий ҳужжат» деб ном берди. Ҳақиқатан ҳам у тарихий ҳужжат бўлди. Битим чорак аср давомида тўрт марта қуролли можаро бўлиб ўтган Ҳиндистон ярим оролидаги вазиятни нормаллаштиришнинг қулай истиқболларини очиб берди.

Ҳиндистон бош министри Индира Ганди билан Покистон президенти З. А. Бхутто, Ҳиндистон билан Покистон ўртасидаги барча низоли проблемаларни тинч йўл билан ҳал этиш, куч қўлланишдан ёки куч қўлланмоқчи бўлиб таҳдид қилишдан воз кечиш принципларини тантанали равишда эълон қилганликлари бу икки қўшни давлат ўртасидаги муносабатларнинг ривожланиш йўлини бутунлай ўзгартириб юборди. Маҳаллий обзорчилар Симлада имзоланган битимни табриклаб, энди иккала мамлакат халқлари иқтисодий ривожланиш проблемаларини ҳал этишга, қашшоқлик ва ишсизликни тугатишга, мустамлака ўтмишдан қолган меросни батамом тугатишга бемалол киришиш имкониятига эга бўлганликларини уқтириб ўтдилар.

Ҳиндистон республика деб эълон қилингандан бери гарчи йигирма йилдан кўпроқ вақт ўтган ва шу давр ичида Ҳиндистон ярим оролида бир неча марта кескинлик ва можаролар рўй берган бўлса ҳам, аммо Ҳиндистон халқи социал-иқтисодий тараққиёт йўлида кўпгина нарсаларни қўлга киритди. Мамлакат бўйлаб қилган сафарим вақтида мен кўрган нарсалар 1950 йилги Ҳиндистон билан 1973 йилги Ҳиндистон ўртасидаги фарқ жуда катта эканлигидан далолат бериб турибди. Миллий металлургия гигантлари Бхилаи ва Бокаро, Камбейда ишлаб турган нефть конлари, Суратгарҳдаги қишлоқ хўжалик фермаси ва Ранчидаги оғир машинасозлик заводи — буларнинг ҳаммаси 50-йилларнинг бошида йўқ эди. Бу объектларнинг ўрни қуёшда қовжираб ётган текисликлардан ва алмисоқдаги усуллар билан деҳқончилик қилаётган деҳқонларнинг онда-сонда учрайдиган экинзор ерларидан иборат эди.

Ҳиндистон мамлакатни индустрлаштириш учун зарур бўлган ускуналарни сотиб олишга ҳар йил қатъий валюта билан жуда кўп маблағлар сарфлади. Энди Ҳиндистоннинг ўзи бозори чаққон машиналарни, станокларни, хирургия асбобларини ва бошқа шу кабиларни ташқи бозорларга чиқариб сотмоқда.

Ҳиндистон экономикаси нечоғлик тараққий қилганлигини қуйидаги рақамлардан ҳам билиш мумкин: 1950 йилдагига нисбатан нефть қазиб чиқариш 25 баравар, пўлат ишлаб чиқариш 6 баравар, дон экинларининг ҳосили 2 баравардан зиёдроқ, энергетика иншоотларининг қуввати 8 баравар, станоксозлик маҳсулоти ишлаб чиқариш 100 баравар кўпайди.

Аммо мамлакат олдида тезлик билан ҳал этилиши лозим бўлган кўпгина проблемалар турибди. Ер ислоҳоти ўтказиш шу асосий проблемаларнинг бири ҳисобланади. Ҳиндистонда қўл кучи билан кун кўрувчи аҳолининг 70 процентдан кўпроғи қишлоқ хўжалиги билан шуғулланаётганлиги ер ислоҳотини тезроқ ўтказишни талаб қилмоқда. Қишлоқ хўжалиги билан шуғулланаётган аҳолининг 80 проценти кам ер ва ерсиз деҳқонлардан ҳамда қишлоқ хўжалик ишчиларидан иборат. Ҳиндистон ҳукумати ер масаласини ҳал этиш учун бир қанча конкрет чоралар кўрди. Жумладан, Англия мустамлакачилари жорий қилган система — заминдорларнинг ерини олиб ижарага бериш системаси тугатилди.

Жанубий Ҳиндистондаги Керала штатининг энг катта шаҳри бўлган Кочинда коммунист А. Менон бошчилигидаги ҳукумат вакиллари ерсиз деҳқонларга ва қишлоқ хўжалик ишчиларига ер берилганлиги тўғрисидаги ёрлиқларни топширишларига бағишланган тантанали маросимнинг яқинда мен шоҳиди бўлдим. Кенг омманинг манфаатини кўзлаб ер ислоҳоти ўтказишни ўз фаолиятининг асосий вазифаси қилиб олган А. Менон ҳукумати шу дамгача Керала штатидаги бир неча юз минг камбағал деҳқон оилаларини ер билан таъминлади.

Керала ҳукуматининг бу тажрибасини Ҳиндистон жамоатчилиги кенг равишда қўллаб-қувватлади. Шу билан бирга шуни айтиб ўтиш кераки, марказий ҳукумат махсус қарор қабул қилганлигига қарамай тубли ер ислоҳотлари ҳозирча мамлакатнинг бир неча районидагина амалга оширилмоқда. Қулоқлар қаршилик кўрсатаётганлиги бунга асосий сабаблардан бири бўлиб турибди, чунки улар ҳали ҳам ҳукумат маъмурларига тазйиқ ўтказишга қодир. Бироқ Индира Ганди ҳукумати ер проблемасини ҳал қилишни ниҳоясига етказмоқ ва қишлоқда социал-иқтисодий ўзгартишлар қилиш программасини амалга оширмоқ учун зарур чораларнинг ҳаммасини кўришга маҳкам бел боғлаган. Ҳукумат ўзининг бу азми-қарорини Ҳиндистон Миллий Конгресс партиясининг ўтган йил охирида Калькуттада ўтказилган 74-съездида яна бир марта таъкидлади.

Матбуот Ҳиндистоннинг иқтисодий қурилишдаги ютуқларини баён қилар экан, Совет Иттифоқининг мамлакатга берган ва бераётган ёрдами жуда катта аҳамиятга эга эканлигини уқтириб ўтмоқда. Чунончи, «Пэтриот» газетасида босилган хабарларга қараганда, бултур «Ҳиндустан стил» давлат корпорациясининг комбинатларида 3,9 миллион тонна чўян, 2,8 миллион тонна пўлат ишлаб чиқарилган. Шу жумладан 2,05 миллион тонна чўянни ва 1,74 миллион тонна пўлатни СССРнинг иқтисодий ва техникавий ёрдами билан қурилган биргина Бхилаи металлургия комбинатининг ўзи ишлаб чиқарди.

Лекин Ҳиндистон — Совет иқтисодий ҳамкорлиги металлургия билангина чекланаётгани йўқ. Нефть саноати, машинасозлик, дори-дармонлар ишлаб чиқариш ва электр ускуналари ишлаб чиқариш каби ҳамда бошқа кўпгина тармоқларни бунёд қилишда Совет Иттифоқи дўст Ҳиндистонга ёрдам бериб турибди. Ҳар иккала мамлакат халқларининг манфаатларига мос бўлиб тушаётган мана шу ҳамкорлик натижасида Ҳиндистонда 70 тадан кўпроқ катта саноат ва қишлоқ хўжалик объектлари қурилди.

Бултур Ҳиндистоннинг тинчликсевар ташқи сиёсати янги муваффақиятларга эришди. Симладаги битим, Вьетнам Демократик Республикаси ва Германия Демократик Республикаси билан тўла дипломатик муносабатлар ўрнатилганлиги халқаро майдонда мамлакатнинг обрўйини ошириб юборди, Индира Ганди ҳукумати давлатларнинг ижтимоий системасидан қатъий назар уларнинг ҳаммаси билан тинчлик ва дўстлик сиёсатини изчил равишда давом эттириб келаётганлигини таъкидлади. Ҳиндистоннинг социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари билан, аввало Совет Иттифоқи билан алоқаси мустаҳкамланди. Бунга, жумладан, Совет — Ҳиндистон дипломатик муносабатлари ўрнатилганлигининг 25 йиллиги ҳамда СССР билан Ҳиндистон ўртасида тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида шартнома имзоланганлигининг бир йиллиги нишонланаётган кунларда бутун мамлакатда оммавий митинглар ва Совет — Ҳиндистон бирдамлиги намойишлари ўтказилганлиги яққол далил бўлди.

Ҳиндистоннинг миллий байрами — республика эълон қилинган кун муносабати билан совет кишилари дўст ҳинд халқига янги турмуш қуришда янада катта муваффақиятлар тилайдилар.

А. ШАЛЬНЕВ.
(ТАСС мухбири). Деҳли.

Суратда: Ҳиндистон пойтахти Деҳлидаги кўчалардан бири. В. Кошевой фотоси. (ТАСС).

ТЕКШИРИШ КОМИССИЯСИНИНГ АХБОРОТИ

КОНАКРИ, 24 январь. (ТАСС). Гвинея ва Яшил Бурун ороллари мустақиллиги африкаликлар партияси (ПАИГК) бош секретари Амилкор Кабрал ўлдирилганлиги тўғрисидаги ишни текширувчи комиссия қотилнинг номини ва жиноий ҳаракатларга бош қўшган бир группа шахсларнинг номларини айтиб берди. Улар Гвинея (Бисау)даги озодлик ҳаракатини раҳбарсиз қолдириш мақсадини кўзлаган эканлар.

Гвинея радиосининг хабарида айтилишича, А. Кабралнинг қотили И. Камил деган кимса ПАИГК ҳарбий денгиз хизматида бўлган. Озодлик ҳаракати раҳбар арбобларининг бир группасини, шу жумладан ПАИГК бош секретарининг ўринбосари А. Перейрани Конакридан Бисауга олиб кетиш учун жиноятчилар қилган беҳуда уринишга ҳам ўша кимса раҳбарлик қилган.

Текшириш комиссияси шуни аниқладики, фитнада қатнашган шахслар илгари Португалия махфий хизмати билан жиноятқорона алоқа боғлаганлар ва Португалия армиясидан қочган аскарлар ниқоби остида ПАИГКга суқилиб кириб олган мустамлакачиларнинг агентлари билан ҳамкорликда ҳаракат қилганлар.

ЛЕ ДИК ТХОнинг МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

ПАРИЖ, 25 январь. (ТАСС). Клебер кўчасидаги халқаро конференциялар уйида Вьетнамга доир Париж кенгашидаги ВДР делегациясининг махсус маслаҳатчиси Ле Дик Тхо матбуот конференцияси ўтказди.

Вьетнамга доир Париж кенгашида қатнашувчи тўрт томон ўз ҳукуматларининг ташқи ишлар министрлари орқали Вьетнамдаги урушни тўхтатиш ва тинчликни тиклаш тўғрисидаги битимни ва учта қўшимча протоколни 27 январь эрталаб имзолайдилар, шу куни кечқурун эса ВДР ташқи ишлар министри билан АҚШ давлат секретари ВДРнинг территориал сувларидаги, портлари ва сув йўлларидаги миналарни олиб ташлаш, бутунлай зарарсизлантириш ва йўқотиш хусусидаги; ҳарбий асирларни, ушлаб олинган ажнабий граждан шахсларни, ушлаб олинган ва ушлаб қолинган вьетнамлик граждан шахсларни топшириш хусусидаги; Жанубий Вьетнамда ўт очишни тўхтатиш ва аралаш ҳарбий комиссиялар хусусидаги; халқаро контроль-кузатув комиссияси хусусидаги битим ва тўртта қўшимча протоколни имзоладилар, деди Ле Дик Тхо.

Вьетнамдаги урушни тўхтатиш ва тинчлик ўрнатиш тўғрисида бир битимга келинганлиги ва бу битимнинг имзоланиши, деб таъкидлади Ле Дик Тхо, Вьетнам халқининг империализмга қарши ва ўз мамлакатидаги бир ховуч сотқинларга қарши ўттиз йиллик қаҳрамонона курашини якунлайди ҳамда Қўшма Штатлар билан олиб борилган беш йиллик музокараларнинг натижаси бўлади. Битим ва қўшимча протоколлар, деб таъкидлади у, катта аҳамиятга эга бўлган асосий юридик ҳужжатларнинг йиғиндисидир. Жумладан, битим, деб давом қилди Ле Дик Тхо, АҚШ ва бошқа ҳамма мамлакатлар Вьетнамнинг мустақиллиги, суверенитети, бирлиги ва территориал бутунлигини ҳурмат қиладилар, АҚШ Жанубий Вьетнамнинг ички ишларига ҳарбий аралашувдан воз кечади ва Жанубий Вьетнам аҳолисининг ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқини ҳурматлаш мажбуриятини олади, деган шартни қўяди.

Жанубий Вьетнамнинг бутун территориясида ўт очиш 1973 йил 27 январь Гринвич вақти билан соат 24 дан бошлаб тўхтатилади, деди ВДР делегациясининг махсус маслаҳатчиси. Шу соатдан эътиборан АҚШ ВДРга қарши ҳамма ҳарбий ҳаракатларга чек қўяди ва унинг территориал сувларини миналаштиришни тўхтатади. Битим кучга кириши биланоқ АҚШ ВДРнинг территориал сувларига ўзи қўйган ҳамма миналарни тутиб олиб, батамом йўқ қилиб ташлайди.

Битим имзоланган пайтдан бошлаб 60 кун ўтгач, деди сўнгра Ле Дик Тхо, Қўшма Штатлар АҚШнинг ва АҚШга ҳамда Вьетнам республикасига иттифоқчи бўлган бошқа мамлакатларнинг ҳамма ҳарбий хизматчиларини Жанубий Вьетнамдан олиб чиқиб кетади. Шу вақт ичида, деди у, Жанубий Вьетнамдаги АҚШга, шунингдек АҚШ ва Вьетнам республикаси иттифоқчилари бўлган мамлакатларга қарашли ҳамма ҳарбий базалар йиғиштириб олиб кетилади.

Ле Дик Тхо битимнинг сиёсий жиҳатлари тўғрисида гапириб, бу битим Жанубий Вьетнамдаги ҳозирги вазиятни, яъни икки маъмурият, икки армия, икки зона мавжудлигини (улардан бирини Жанубий Вьетнам Республикаси Муваққат революцион ҳукумати; иккинчисини Вьетнам республикаси ҳукумати назорат қилиб турибди) ва уч сиёсий куч мавжудлигини эътироф қилиш ғоясини ифодалайди, деб таъкидлайди.

Битимга мувофиқ, Жанубий Вьетнамдаги икки томон, деди Ле Дик Тхо, миллий ярашув ва иноқликка эришишлари, репрессия ҳаракатларига йўл қўймасдан, буюк миллий иттифоқни амалга оширишлари лозим. Бундан ташқари, деди Ле Дик Тхо, халқнинг демократик эркинликларини гарантиялаб бериш керак. Ўт очиш тўхтатилиши биланоқ Жанубий Вьетнамдаги икки томон миллий ярашув ва иноқлик кенгашини тузиш мақсадида маслаҳатлар бошлайдилар, бу кенгаш учта теппа-тенг группадан иборат бўлади ва якдиллик принципи асосида иш кўради. Ле Дик Тхо шуни тушунтириб бердики, Жанубий Вьетнамдаги икки томон 90 кунгача бўлган муддат ичида Жанубий Вьетнам аҳолисининг тинчлик, мустақиллик ва демократия муддаоларига биноан, Жанубий Вьетнамнинг ички проблемалари юзасидан бир битимга келишлари лозим.

Жанубий Вьетнам қуролли кучлари тўғрисидаги масалага келганда, бу масала миллий ярашув ва иноқлик, тенглик, ўзаро ҳурмат руҳида, четдан ҳеч кимни аралаштирмай ҳал этилади, деди Ле Дик Тхо.

Ле Дик Тхо 17-параллелдан ўтадиган ҳарбий демаркация чизиғи мутлақо сиёсий ёки территориал чегара эмас, деб таъкидлаб, Вьетнамни бирлаштириш тинч воситалар ёрдамида, Вьетнамнинг шимоли билан жануби ўртасида муҳокама қилиш ва бир битимга келиш асосида босқичма-босқич ўтказилади, деди. Бирлашиш муддати Вьетнамнинг шимоли билан жануби ўртасидаги келишув асосида аниқланади.

Вьетнамдаги урушни тўхтатиш ва тинчликни тиклаш тўғрисидаги битим, деб уқтирди, Ле Дик Тхо, ВДР билан АҚШ ўртасида мустақилликни, суверенитетни ўзаро ҳурматлаш ва бир-бирининг ички ишларига ўзаро аралашмаслик асосида тенглик ва ўзаро афзалликдан иборат янги муносабатлар ўрнатиш учун шароит яратади, ВДРда ва бутун Ҳинди-Хитойда уруш жароҳатларини тузатиш ва урушдан кейинги қурилиш ишига кўмаклашиш масъулияти Қўшма Штатлар зиммасига тушади, деб таъкидлади у.

Камбоджа ва Лаосга келганда, деди сўзини давом эттириб Ле Дик Тхо, Вьетнамга доир Париж кенгашининг тўрт қатнашчиси Камбоджага доир 1954 йилги Женева битимларига ва Лаосга доир 1962 йилги Женева битимларига қаттиқ риоя қилиш мажбуриятини оладилар. Ажнабий давлатлар, деди у, бу мамлакатлардаги ҳар қандай ҳарбий ҳаракатларга чек қўядилар, шу мамлакатлардаги ўз қўшинларини, ҳарбий маслаҳатчиларини олиб чиқиб кетадилар, қурол-яроғларини ва бошқа ҳарбий материалларини ташиб олиб кетадилар ва бу мамлакатларга янги қурол-аслаҳа ташиб келтиришдан тийилиш мажбуриятини оладилар. Камбоджа ва Лаоснинг ички ишларини шу мамлакатлар халқларининг ўзлари четдан ҳеч кимни аралаштирмай бартараф этишлари лозим.

Битимни амалий равишда бажариш учун АҚШ ва ВДР вакиллари халқаро контроль-кузатиш комиссияси, тўрт томоннинг вакилларидан иборат аралаш ҳарбий комиссия ва икки томоннинг вакилларидан иборат аралаш ҳарбий комиссия тузиш тўғрисида бир фикрга келдилар. Бу комиссиялар, деб уқтирди Ле Дик Тхо, ўт очишни тўхтатиш тўғрисидаги битим кучга киргандан кейин йигирма тўрт соат ўтгач Сайгонда тўпланадилар. Польша, Венгрия, Канада ва Индонезия вакиллари кирадиган халқаро комиссия якдиллик принципи асосида иш кўради.

Сўнгра Ле Дик Тхо бундай деди: ўт очишни тўхтатиш ва тинчликни тиклаш тўғрисида эришилган битим Вьетнам халқининг жуда зўр ғалабасидир. Бу — Ҳинди-Хитойда мустақиллик ва озодлик учун умумий душманга қарши ҳамиша ёнма-ён туриб жанг қилган уч мамлакат халқлари бирдамлигининг жуда катта ғалабасидир. Бу — социалистик мамлакатларнинг, мазлум халқларнинг ҳамда тинчлик ва мустақилликка интилаётган ҳамма халқларнинг, шу жумладан Америка халқининг ҳам жуда катта ғалабасидир, улар халқимизнинг одилона кураши билан бирдам эканликларини изҳор қилиб келдилар ва бу курашга доимо ёрдам бердилар.

Ле Дик Тхо айтдики, Вьетнам халқи янги даврга қадам қўймоқда, келгусида у қийин вазифаларни ҳал этиши лозим бўлади. Лекин Шимол ва Жанубдаги вьетнамликлар социалистик мамлакатларнинг, барча тинчликсевар халқларнинг катта ёрдамига таяниб ҳамма қийинчиликларни бартараф эта оладилар ва ҳамма вазифаларни ғолибона ҳал қиладилар.

«Мамлакатимиз осмонида тинчлик тонги отай деб турган бир пайтда, — деди сўнгра Ле Дик Тхо, — Вьетнам халқининг одилона курашига хайриҳохлик қилганликлари учун, ҳамма соҳаларда актив ёрдам бериб турганликлари учун социалистик мамлакатларга, кўпгина мамлакатларнинг ҳукуматларига ва бутун дунё халқларига ўз ҳукуматимиз ва Вьетнам халқи номидан самимий миннатдорчилигимизни изҳор қилмоқчимиз».

Вьетнамдаги урушни тўхтатиш ва тинчликни тиклаш тўғрисидаги битимнинг имзоланиши — биринчи ғалабагина эканлигини қайд қилиб, Ле Дик Тхо, ҳозир ана шу битимни қатъият билан бажариш вазифаси ўртада турганлигини таъкидлади. Вьетнам халқи, деди у, битимни барбод қилишга уринмоқчи бўлган реакцион кучларга нисбатан ҳушёр бўлиб туради. «Лекин биз шуни айтишимиз кераки, — деди у сўзини давом эттириб, — мамлакатимиздаги ва дунёдаги вазият Вьетнам халқининг иши учун жуда қулай бўлиб турибди». «Ҳеч қандай реакцион куч Вьетнам халқининг олға томон қиладиган ҳаракатини тўхтата олмайди», — Ле Дик Тхо ўз нутқини ана шу сўзлар билан тамомлади.

ВДР делегациясининг махсус маслаҳатчиси Ле Дик Тхо журналистларнинг саволларига жавоб қайтариб, битимнинг ва қўшимча протоколларнинг айрим қоидаларини тушунтириб берди. Вьетнамдаги урушни тўхтатиш ва тинчликни ўрнатиш тўғрисидаги битимнинг бажарилишини гарантиялашга бағишланган халқаро конференцияни яқин ўттиз кун ичида қаерда чақириш тўғрисидаги музокаралар давом эттирилади, деди Ле Дик Тхо.

САМОЛЁТЛАР ҲАЛОКАТИ

ЛАГОС. Иордания авиация компаниясига қарашли «Боинг-707» самолёти Нигериянинг шимолий қисмидаги Кано шаҳри аэропортига қўнай деб турган пайтда ҳалокатга учради.

Самолёт ичида Саудия Арабистонидаги Маккага ҳажга бориб келаётган салкам 200 киши бор эди.

Экипажининг атиги 4 аъзоси ва 6 пассажир омон қолишга муваффақ бўлганлиги расмий равишда эълон қилинди.

* * *

ЖАКАРТА, 24 январь. (ТАСС). Кейинги беш кун ичида Индонезияда уч марта авиация ҳалокати юз берди.

Индонезия ҳарбий-денгиз кучларининг «Дакота» типидаги самолёти сешанба куни Ломбок оролига қулаб тушди. Ҳалок бўлганлар сони ва ҳалокатнинг сабаби ҳозирча номаълум.

Бундан илгари хабар берилганидек, 19 ва 22 январда Ғарбий Калимантанда икки самолёт яксон бўлган эди. Булардан бири Индонезия ҳарбий-ҳаво кучларига қарашли бўлган.

Индонезия мудофаа министрлиги шу ҳалокатларнинг сабабини текширмоқда.

Чет эл матбуоти саҳифаларида

БОШПАНА ИЗЛАБ

Англиянинг телестудияларида «Кэти уй топди» спектаклининг қўйилганига олти йилдан ошди. Ўшанда бу спектакль Англия жамоатчилигининг диққат-эътиборини бошпанасизлар ҳаддан ташқари кўпайиб бораётганлиги тўғрисидаги проблемага қаратган эди. Телеспектакль аҳолига шу қадар таъсир қилган эдики, бирданига беш-та министр инглизларни уй-жой билан таъминлаш вазифасини ҳал этишга киришдилар. Шунга қарамай, бугунги кунда Буюк Британиядаги бошпанасиз оилаларнинг сони 1966 йилдагидан икки баробар кўпдир. Ҳатто яқинда эълон қилинган ва тўлиқ бўлмаган расмий ҳисоботнинг маълумотига қараганда мамлакатда ҳозир 25 мингдан зиёд уй-жойсиз оила бор.

Ҳисоботда қандай бўлмасин бирор бошпана излаб чексиз қийинчиликларга дуч келаётган оилалардан 400 таси мисол тариқасида келтирилади. Фернилар оиласи олти йил давомида бутун Англия ва Уэльс бўйлаб бошпана излаб тентираб юришди. Бундан атиги икки ой муқаддам улар Норвичда вақтинчалик бошпана топишга муваффақ бўлишди.

— Олти йил давомида биринчи марта квартира топишга муваффақ бўлдиқ, — деди оила бошлиғи. Биз бошпана излаб Плимут, Бирмингем, Суонси, Кардифф, Ричборо, Силихэмни айланиб чиқдик. Ана шу йиллар давомида иситилмайдиган кулбаларда ёки ўзимизнинг эски автофургонда кун кечиришга тўғри келди....

Оилада учинчи фарзанд туғилганда Фернилар Хавердфордуэссдаги жойларидан ҳам ҳайдаб юборишди. Бу ерда улар автофургонларнинг пуллик бекатида вақтинча яшаб туришган эди. Чунки, кўпгина бекатлар ҳам бошпанасизлар билан тўлиб тошиб кетган эди. Шундан кейин яна шаҳарма-шаҳар тентираб юриш бошланди. Улар яна Лондонга, Суонси, Бирмингем, Плимутга боришди...

— Корнуэллдаги Лу шаҳарчасида, — ҳикоя қилади Ферни, — бизни бир квартирага таклиф этишди. Лекин ҳафтасига 10 фунтдан тўлашимизни талаб қилишди. Мен бор йўғи 18 фунт ишлардим. Шундай бир аҳволда квартира учун бунчалик ҳақ тўлаш ақлбовар қилмайдиган нарса эди.

Ниҳоят узоқ вақт тентираб юрганларидан кейин улар бошпана топишди. Шаҳарма-шаҳар кўчиб юрган пайтларида рўзғор буюмларининг кўпчилигини сотиб тугатишди. Мана энди Фернилар фамилияси ҳам уй-жой оладиганлар рўйхатига киритиб қўйилди. Энди оила бошлиғи иш топиб беришларини сўраб шаҳар маъмурлари олдига қатнаб юрибди.

Фернилар оиласи бошпана қидириб ҳар қанча тентираб юрмасин, ҳар ҳолда бузилиб кетмади. Лекин глазголик Гарднерлар тўғрисида бундай дейиш мумкин эмас. Бундан бир йил муқаддам Эдди Гарднер иш излаб Лондонга келди. У қурилишлардан бирига ишга киргач, хотини ва учта боласи ҳам ёнига кўчиб келди. Гарднерлар квартира учун ҳафтасига 12 фунтдан тўлашга ҳам тайёр эдилар. Лекин 7 ой давомида улар Жанубий Англияда бирорта ҳам квартира топа олмадилар. Хентфордда уларни 10 кунгина меҳмонхонага қўйишди. Кейин эса чиқариб юборишди. Болаларини жамоатчилик қарамоғига топшириб эр билан хотин Гарднер ишлайдиган жойдаги қурилиш майдони ёнида турган эски автомашинада тунашадиган бўлишди.

Лекин Гарднернинг хотини бундай ҳаётга бардош беролмади. Глазгога қайтиб кетди. «Агар бизнинг бошпанамиз — турадиган жойимиз бўлганда эди оиламиз бузилиб кетмасди», — дейди Гарднер. Аммо шуни ҳам айтиш кераки, оиланинг ажралиб кетиши унинг аъзоларининг тақдирини яхшиламади. Улар бундан бир йил аввал келажакдан қандай умидсиз бўлган бўлсалар, ҳозир ҳам шундай аҳволдадирлар.

(«Обсервер» — АПН).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ
БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30 — МОСКВА. 18.30 — ТОШКЕНТ. 18.35 Мультфильм. 18.45 — «Ешлик» студияси кўрсатади: **Ғазалхон ёшлигим**. 19.25 — «Ахборот». 19.40 — Ишчилар шон-шуҳрати клуби. 20.30 — Ўн минут музика. 20.40 — «Ахборот». 21.00 — «БЎСТОН» тележурнали. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Халқ контроли экрани. 23.00 — **Резидентнинг тақдири** (бадиий фильмнинг 1-серияси). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 17.45 — ТОШКЕНТ. «Замондас». 18.30 — МОСКВА. 22.00 — ТОШКЕНТ. «Жанговар постда». 22.30 — МОСКВА. **Қизил шайтончалар** (бадиий фильм). 23.45 — Концерт. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — ТОШКЕНТ. Янгиликлар. 19.10 — **Аршин мололон** (бадиий фильм). 20.40 — Классик музика саҳифалари. 21.20 — Реклама ва эълонлар. 21.30 — Эстрада концерти.

КИНО

Руслан ва Людмила (2 серия) — «ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб соат 10, кундуз 1, 4, кеч 7 ва 9.40 минутда). «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 3 ва кеч 6 да). НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (кундуз соат 12, 1, 4, 5; кеч 8 ва 9 да).

Олишув — «ДРУЖБА» (эрталаб соат 11, кундуз 2, 5 ва кеч 8 да). «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Одам-оркестр; Тахта — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10.30, кеч 8.30 минутлар ва 10 да).

Рам ва Шам (2 серия) — ҲАМЗА номли (кундуз соат 5 ярим ва кеч 8 да, «ДРУЖБА» (кундуз соат 12, 3, кеч 6 ва 8 яримда).

Гул ва тош (2 серия) — «КЎКЧА» (эрталаб соат 11, кундуз 2.5, ва кеч 8 да).

Барвақт туғилган — «СПУТНИК» (эрталаб соат 11, кундуз 3 ва кеч 7 да).

Инсонни севинг (2 серия) — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «ВОСТОК», «МОСКВА» — (кундуз соат 12, 3, кеч 6 ва 8.45 минутда).

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА
27 январь 4, 10, 18, 24 февралда

Янги спектакль

Комил ЯШИН.

„ИНҚИЛОБ ТОНГИ“

(«Бухоро»).

2 пардали драма.

Саҳнага қўювчи режиссёрлар — Ўзбекистон ССР халқ артисти А. О. Гинзбург ва СССР халқ артисти, СССР Давлат ва Ҳамза номли Ўзбекистон ССР Давлат мукофотлари лауреати О. ХУЖАЕВ.

Рассом — Г. БРИМ.

Режиссёр ассистенти — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Е. АҲМЕДОВ.

СПЕКТАКЛДА:

СССР халқ артистлари, СССР Давлат ва Ўзбекистон ССР Давлат Ҳамза мукофотлари лауреатлари С. ЭШОНТУРАЕВА, О. ХУЖАЕВ.

СССР халқ артисти, Ҳамза номли Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати Н. РАҲИМОВ.

Ўзбекистон ССР халқ артисти, СССР Давлат ва Ҳамза номли Ўзбекистон ССР Давлат мукофотлари лауреати С. ТАБИБУЛЛАЕВ.

Ўзбекистон ССР халқ артистлари: И. БОЛТАЕВА, З. МУҲАМАДЖОНОВ, С. ОЛИМОВ, А. ТУРДИЕВ, Ж. ТОЖИЕВ, Ш. ҚАЮМОВ, Қ. ХУЖАЕВ.

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: Р. ИБРОҲИМОВА, С. НОРБОЕВА, Т. АЗИЗОВ, Е. АҲМЕДОВ, М. ОРИПОВ, П. САИДҚОСИМОВ, Т. ТОЖИЕВ, Т. ХОНТУРАЕВ, Р. ҲАКИМОВ ва бошқалар қатнашадилар.

Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинмоқда.

Касса эрталаб соат 10 дан очиқ.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ҳузуридаги Партия тарихи институти коллективи институтнинг катта илмий ходими М. Исмоиловга отаси

Ғиёсхон ИСМОИЛОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг «Меҳнат ва турмуш» журнали редакцияси ва Ўзбекистон КП Марказий Комитети нашриёти коллективлари редакциянинг бўлим мудири Қ. Исломовга отаси

Раззоқберди ШАМСИЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Низомий номли Тошкент Давлат педагогика институти ректорати ва жамоат ташкилотлари СССР халқлари адабиёти кафедрасининг ўқитувчиси Ў. Қўшоқовга отаси

Қўшоқ ХАЛИЛОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

СПОРТ

«ПАХТАКОР» ТОШКЕНТГА ҚАЙТДИ

Қора денгиз бўйидаги кўркам шаҳар — Сочида янги футбол мавсумига ҳозирлик кўрган «Пахтакор» командаси Тошкентга қайтди. Пахтакорчилар бу ерда охирги ўртоқлик учрашувини олий лига вакили «Днепр» командаси футболчилари билан ўтказишди. Қизғин спорт курашига айланган бу ўйин дуранг — 1:1 билан тугади. Янги қоидаларга кўра, 11 метрлик жарима тўплари белгиланди. Тўпни тўрга аниқ туширишда пахтакорчиларнинг қўли баланд келди. Улар беш тўпдан тўрттасини нишонга тўғри олиб, ўз дарвозаларидан уч тўп ўтказиб юбордилар.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029. ГСП, Тошкент. «Правда Востока» кўчаси, № 26 ◆ ТЕЛЕФОНЛАР эълонлар — 338142 коммутатор — 330249 дан 330258 гача.

Б. — 22. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Р. — 03168.